

UNIVERSITEIT STELLENBOSCH TAALSENTRUM

MAAK SIN VAN VERWYSINGS

Die Harvard-, APA- en Vancouver-metode en die voetnootstelsel

---

DERDE UITGAWE

Tobie van Dyk
Marisca Coetzee

Universiteit Stellenbosch Taalsentrum
Bosmanstraat 7
Tel 021 808 2905 • Faks 021 808 3152

Maak sin van verwysings – Die Harvard-, APA- en Vancouver-metode en die voetnootstelsel
Uitgegee deur die Universiteit Stellenbosch Taalsentrum
Bosmanstraat 7, Stellenbosch
www.sun.ac.za/taalsentrum

Alle regte voorbehou
Kopiereg © 2010

Geen gedeelte van hierdie boek mag sonder skriftelike toestemming van die uitgewer gereproduseer of in enige vorm of deur enige elektroniese of meganiese middel weergegee word nie, hetsy deur fotokopiëring, plaat-, band- of laserskyfopname, vermikrofilming, via die Internet of e-pos of enige ander stelsel vir inligtingsbewaring of -ontsluiting.

Eerste uitgawe 2008
Tweede uitgawe 2009
Derde uitgawe 2010

ISBN 978-0-9802503-0-5

Omslagontwerp deur P du Plessis
Geset deur L Vorster in Gill Sans
Vertaling en redigering deur L Bedeker en A van Rensburg

Gedruk en gebind deur SHUMANI MILLS DIGITAL

Nota aan die leser

Enige opmerkings rakende die feitlike korrektheid van die inligting vervat in hierdie gids, sowel as enige voorstelle vir toevoegings of navrae kan gerig word aan:

Nawaal Jansen
E-pos: nluiters@sun.ac.za
Tel: 021 808 2905

VERWYSINGS	4
Waarom verwys ons?	4
Wat is plagiaat?	4
Wanneer moet jy verwys?	5
Hoe moet jy verwys?	5
DIE HARVARD-METODE	6
Kenmerke van die Harvard-metode	6
DIE APA-METODE	8
Kenmerke van die APA-metode	8
DIE VANCOUVER-METODE	10
Kenmerke van die Vancouver-metode	10
DIE VOETNOOTSTELSEL	12
Kenmerke van die voetnootstelsel	12
ENKELE WENKE	14
Organisasie	14
Taal en styl	14
Aanhalings	15
Algemeen	15
VOORBEELDE VOLGENS DIE HARVARD- EN APA-METODE	
Boeke volgens die Harvard-metode	16
Boeke volgens die APA-metode	17
Tydskrifte volgens die Harvard-metode	20
Tydskrifte volgens die APA-metode	21
Ander gedrukte media volgens die Harvard-metode	22
Ander gedrukte media volgens die APA-metode	23
Elektroniese bronne volgens die Harvard-metode	26
Elektroniese bronne volgens die APA-metode	27
Figure volgens die Harvard-metode	30
Figure volgens die APA-metode	31
Persoonlike kommunikasie volgens die Harvard-metode	32
Persoonlike kommunikasie volgens die APA-metode	33
VOORBEELDE VOLGENS DIE VANCOUVER-METODE EN VOETNOOTSTELSEL	
Boeke volgens die Vancouver-metode	34
Boeke volgens die voetnootstelsel	35
Tydskrifte volgens die Vancouver-metode	38
Tydskrifte volgens die voetnootstelsel	39
Ander gedrukte media volgens die Vancouver-metode	42
Ander gedrukte media volgens die voetnootstelsel	43
Elektroniese bronne volgens die Vancouver-metode	46
Elektroniese bronne volgens die voetnootstelsel	47
Figure volgens die Vancouver-metode	48
Figure volgens die voetnootstelsel	49
Persoonlike kommunikasie volgens die Vancouver-metode	50
Persoonlike kommunikasie volgens die voetnootstelsel	51
BRONNE GEBRUIK VIR DIE OPSTEL VAN HIERDIE DOKUMENT	52

VERWYSINGS¹

Skrywers van akademiese tekste moet altyd die bronne erken wat hulle vir hul navorsing gebruik. Hierdie konvensie kom internasionaal, veral in die akademiese omgewing, voor. As student is jy deel van die akademiese gemeenskap en daar word van jou verwag om te alle tye in jou akademiese skryfwerk na die bronne wat jy daarvoor gebruik het, te verwys. Verwysings moet in die teks self (inteks-verwysings) asook aan die einde van jou dokument in die bronnelys voorkom.

Waarom verwys ons?

Ons verwys om erkenning aan daardie persone te gee wat die intellektuele eienaars is van die inligting wat ons gebruik het. Die intellektuele eienaars kan byvoorbeeld die outeurs van boeke of artikels, die ontwerpers van 'n produk, die vervaardigers van 'n film, of selfs die opstellers van 'n webwerf wees.

Ons verwys dus om

- alle inligting of feite wat ons nie self gekonseptualiseer of bedink het nie te erken;
- die leser te help om die bronne wat ons gebruik het maklik op te spoor;
- ondersteuning of bewyse te lewer vir bewerings wat ons maak;
- aan die leser te wys dat ons wyd oor die onderwerp nagelees het;
- te demonstreer dat ons ook aan 'n akademiese diskoers kan deelneem;
- geloofwaardigheid aan ons skryfwerk te gee; en
- plagiaat te voorkom.

Wat is plagiaat?

Plagiaat kom voor wanneer jy iemand anders se werk, woorde, gedagtes of idees gebruik sonder om erkenning aan die persoon te gee. Dit sluit in inligting uit boeke, artikels, elektroniese bronne, en die kopiëring van diagramme, grafika, tabelle, foto's, ensovoorts. Dit word ook as plagiaat geag as jy 'n stuk skryfwerk iewers koop of iemand betaal om jou skryfwerk vir jou te doen. Plagiaat kan egter ook onopsetlik wees wanneer jy byvoorbeeld iemand anders se gedagtes of idees in jou eie woorde omsit of parafraseer, of gedeeltes van iemand anders se skryfwerk in jou eie werk gebruik sonder om na die oorspronklike bron te verwys. Plagiaat kan dus as die steel van intellektuele eiendom beskou word.

Die Universiteit Stellenbosch ag gevalle van plagiaat as geweldig ernstig en sulke gevalle kan na die Dissiplinêre Komitee verwys word, wat uiteindelik tot 'n druipe of selfs skorsing uit die kursus of Universiteit kan lei.

¹ Let daarop dat verwysings na heilige geskrifte, soos die Bybel en die Koran, sowel as verwysings na musiek, komposisies, ensovoorts nie in hierdie dokument behandel word nie. Kontak asseblief u biblioteek vir spesifieke inligting hieroor.

Wanneer moet jy verwys?

Jy moet verwys wanneer jy

- 'n outeur se woorde direk aanhaal;
- iemand anders se idees in jou eie woorde omsit (parafraseer);
- 'n opsomming van iemand anders se idees maak;
- data, feite of ander inligting van enige bron gebruik; en
- tabelle, figure, diagramme, foto's, of enige ander grafika wat nie jou eie is nie, gebruik.

Jy hoef NIE 'n verwysing te gee indien inligting of menings as algemene kennis beskou word nie. Algemene kennis verwys hier na gevalle waar

- dieselfde inligting sonder verwysings in ten minste vyf bronne verskyn;
- die lesers van jou teks waarskynlik reeds met die inligting vertrou is; en
- die lesers van jou teks die inligting maklik in algemene inligtingsbronne (tydskrifte, koerante, ens.) sal kan vind.

Hoe moet jy verwys?

Daar bestaan 'n hele paar standaardmaniere om na bronne te verwys. Verskillende organisasies, wetenskaplike vaktydskrifte of selfs die onderskeie departemente van 'n fakulteit kan egter elkeen verskillende voorskrifte hê vir die manier waarop verwysings gegee moet word. Dit is daarom belangrik om uit te vind wat die spesifieke voorskrifte van jou vakgebied, departement of fakulteit is.

Gewoonlik word een van drie soorte stelsels gebruik, naamlik 'n alfabetiese óf 'n numeriese stelsel óf 'n stelsel wat van voetnote gebruikmaak. In die alfabetiese stelsel word die verwysings in die bronnelys alfabeties volgens die eerste outeur gerangskik. Die verwysing in die teks self bestaan uit die outeur(s) se van(ne) en die jaartal waarin die publikasie verskyn het. Dit beteken dat jy verwysings in die bronnelys kan byvoeg of uithaal sonder dat dit die ander verwysings beïnvloed. Die Harvard- en die APA-metode werk volgens hierdie beginsel. In 'n numeriese stelsel (bv. die Vancouver-metode), daarenteen, word verwysings in die bronnelys aangegee in die numeriese volgorde waarin dit vir die eerste keer in die teks verskyn. In die teks self word die verwysing met 'n nommer tussen blokhakies of as 'n bo-syfer ("superscript") aangedui. Die voetnootstelsel maak weer gebruik van voetnoot-nommers in die teks self met volledige verwysings in die voetnote onderaan die bladsy. Die bronverwysing verskyn dus nie aan die einde van die teks nie.

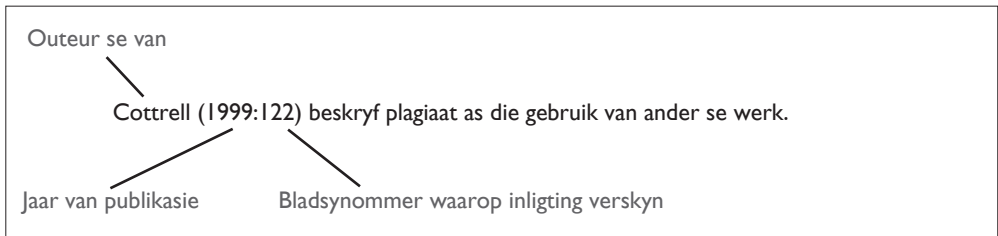
DIE HARVARD-METODE

KENMERKE VAN DIE HARVARD-METODE

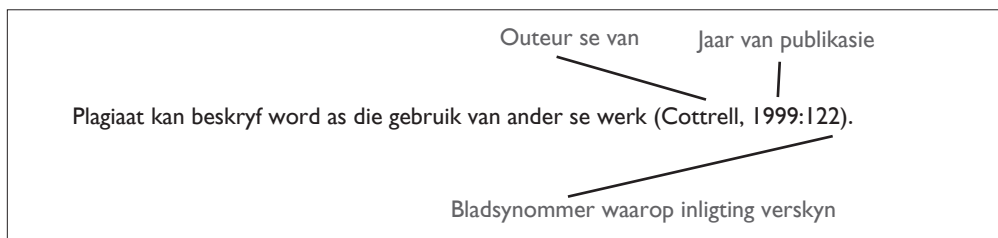
Die Harvard-metode is die bekendste/algemeenste verwysingsmetode. Die outeur en jaar van publikasie vorm die kern van hierdie metode. Die Geesteswetenskappe, Opvoedkunde, Teologie, Natuurwetenskappe, Ingenieurswese en Ekonomiese Wetenskappe maak hiervan gebruik. Die voordeel van hierdie metode is dat dit nie die bronnelys beïnvloed as jy veranderinge in jou teks aanbring nie aangesien die bronnelys alfabeties volgens die outeurs se vanne of die titels van die publikasies (as daar nie 'n outeur is nie) gesorteer word.

Vir die inteks-verwysings word eers die outeur se van, gevolg deur die jaar van publikasie en daarna die bladsynommer waarop die inligting in die oorspronklike teks verskyn, gebruik.

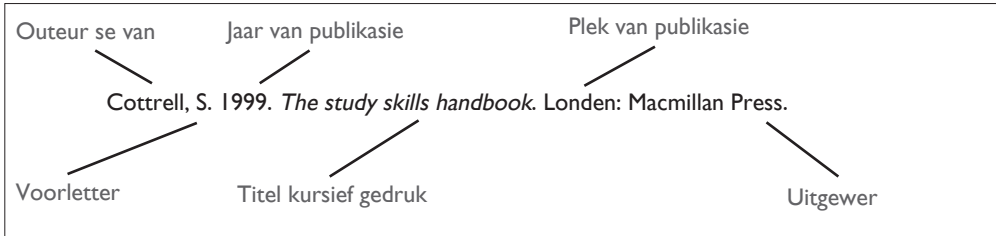
'n Voorbeeld van 'n tipiese inteks-verwysing van 'n boek is:

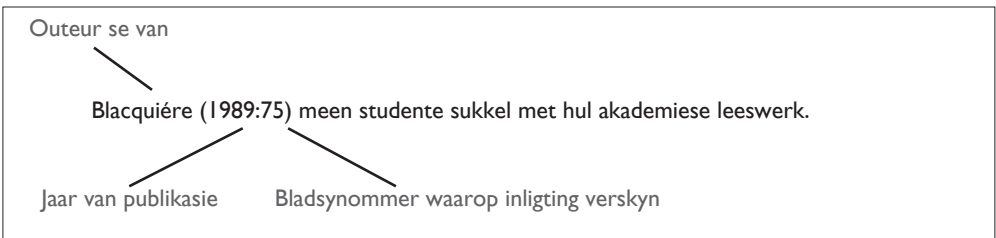
OF

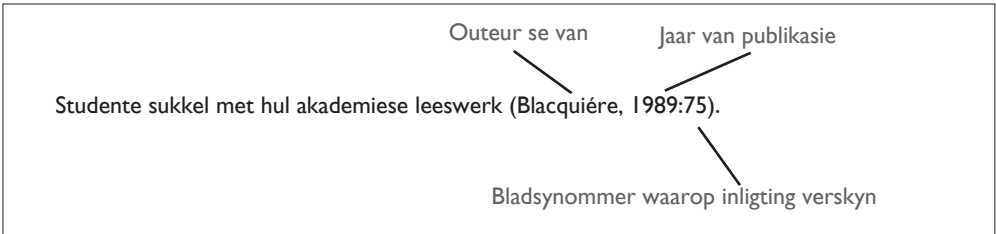
Die bronnelysinskrywing van hierdie boek sien as volg daar uit:

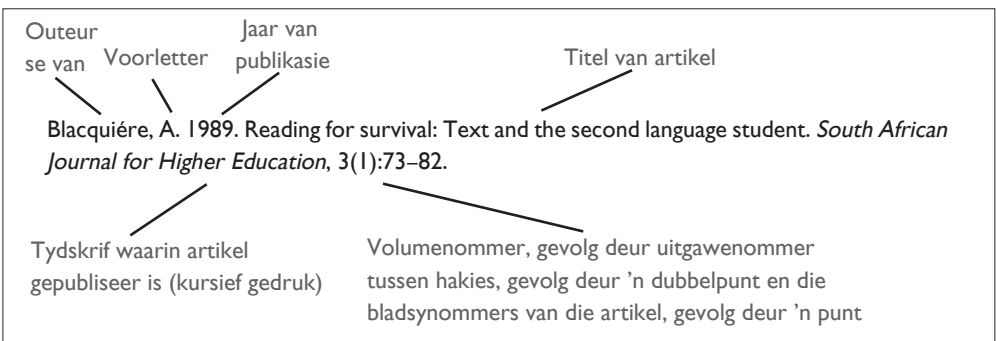
'n Voorbeeld van 'n tipiese inteks-verwysing van 'n artikel in 'n vaktydskrif is:

OF

Die bronnelysinskrywing van hierdie artikel in 'n vaktydskrif sien as volg daar uit:

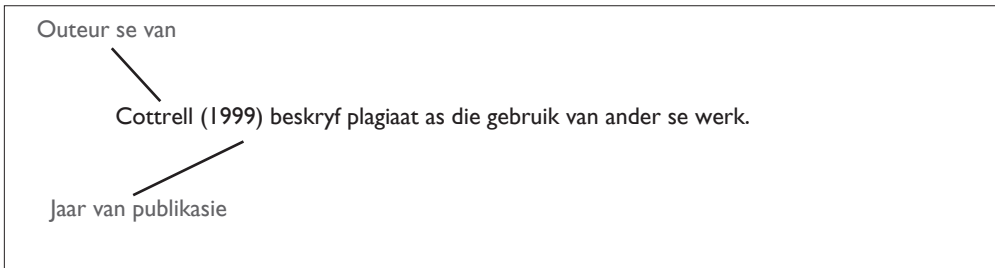

DIE APA-METODE

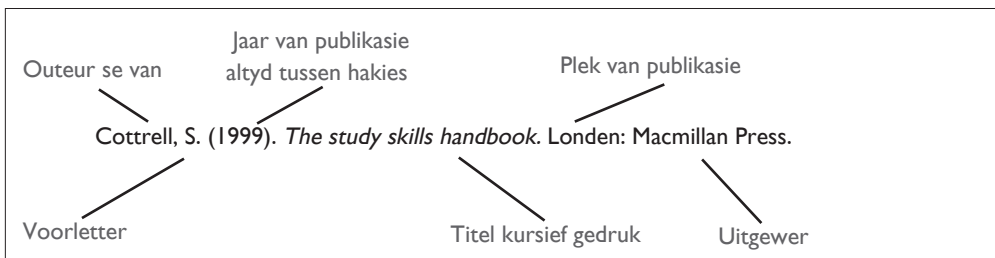
KENMERKE VAN DIE APA-METODE

Die APA-metode is deur die American Psychological Association ontwikkel en werk op min of meer dieselfde beginsels as die Harvard-metode in die opsig dat die outeur en jaar van publikasie ook die kern hiervan vorm, hoewel dit in die teks self en in die verwysingslys anders as by die Harvard-metode aangebied word. Dit is hoofsaaklik die Gedrags- en Sosiale Wetenskappe (Sielkunde, Sosiologie, Maatskaplike Werk, ens.) wat hierdie verwysingsmetode gebruik. Die voordeel van hierdie metode is ook dat dit nie die verwysingslys beïnvloed as jy veranderinge in jou teks aanbring nie aangesien die verwysingslys alfabeties volgens die outeurs se vanne of die titels van die publikasies (as die outeur nie bekend is nie) gesorteer word.

'n Voorbeeld van 'n tipiese inteks-verwysing van 'n boek is:

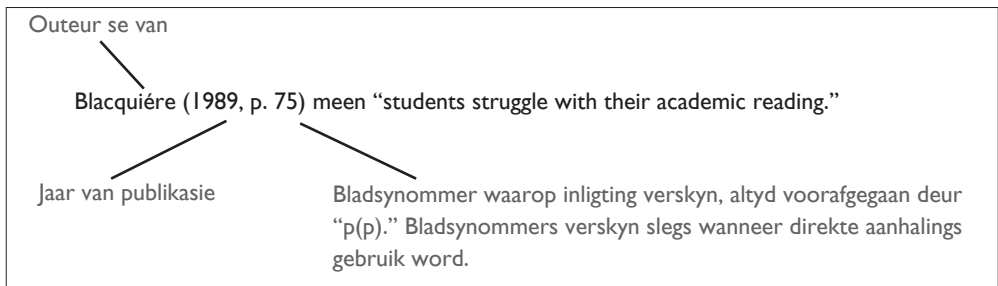

Die verwysingslynskrywing van hierdie boek sien as volg daar uit:

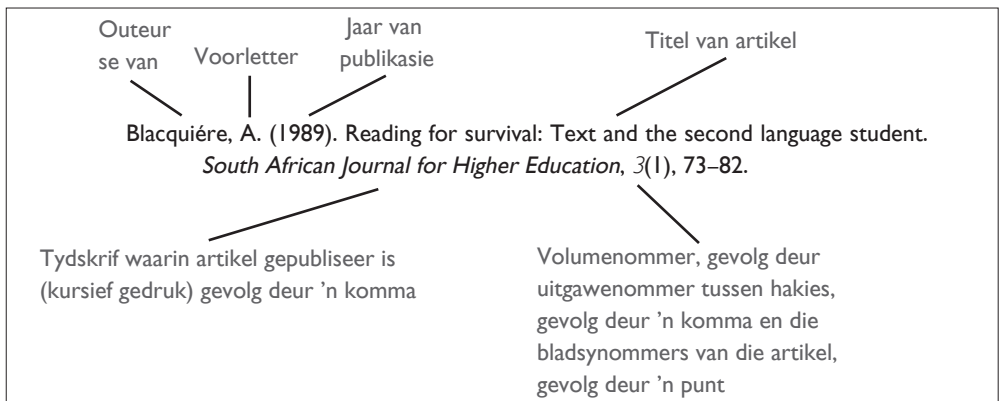

'n Voorbeeld van 'n tipiese inteks-verwysing van 'n artikel in 'n vaktydskrif is:

Die verwysingslysinskrywing van hierdie artikel in 'n vaktydskrif sien as volg daar uit:

DIE VANCOUVER-METODE

KENMERKE VAN DIE VANCOUVER-METODE

Die Vancouver-metode maak gebruik van 'n numeriese stelsel en bronne word gelys in die volgorde waarin dit in die teks voorkom (elke bron kry sy eie nommer). Die Gesondheidswetenskappe, Rekenaarwetenskap, Wiskunde en sommige dissiplines in die Ingenieurswese maak hiervan gebruik. Die nommers van bronne in die bronnelys moet ooreenstem met die nommers van die bronne in die teks. Die voordeel van hierdie metode is dat die teks meer vloeiend vertoon en dus die lees daarvan vergemaklik – die leser se aandag word nie deur die inteks-verwysings weggelei nie. 'n Nadeel hieraan verbonde is egter dat die leser telkens na die bronnelys moet verwys om vas te stel na wie daar verwys word. Verder word die inteks-verwysings en die bronnelys telkens beïnvloed as jy nuwe inligting in jou bestaande teks wil bywerk en daarna moet verwys. Die rede hiervoor is dat die nommering chronologies moet wees en die bronnelys se nommers met dié in die teks moet ooreenstem. Let daarop dat die nommers van bronne tussen blokhakies of as bo-syfers kan voorkom. Wanneer 'n nommer aan 'n bron toegeken is, word dit deurlopend in die teks behou – as dit byvoorbeeld bron 3 is, bly dit bron 3 ongeag die hoeveelheid kere wat jy daarna verwys.

'n Voorbeeld van 'n tipiese inteks-verwysing van 'n boek is:

Outeur se van

Cottrell [1] beskryf plagiaat as die gebruik van ander se werk.

Die eerste bron wat gebruik is

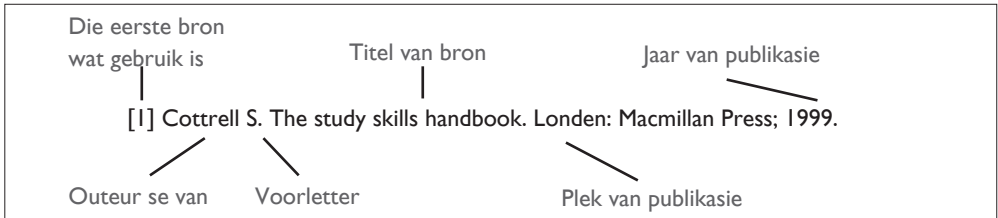
OF

Die eerste bron wat gebruik is

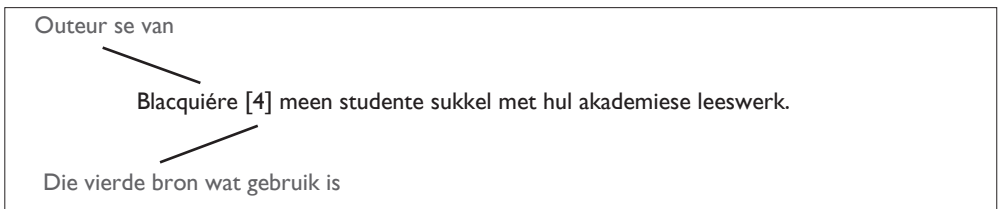
Cottrell' beskryf plagiaat as die gebruik van ander se werk.

Outeur se van

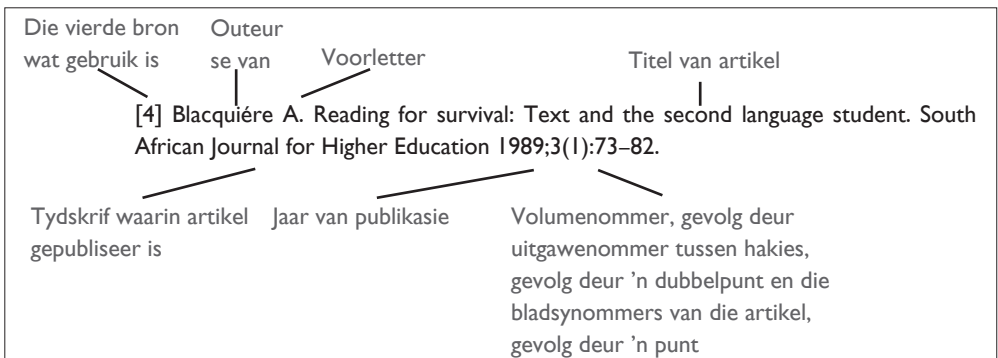
Die bronnelysinskrywing van hierdie boek sien as volg daar uit:

'n Voorbeeld van 'n tipiese inteks-verwysing van 'n artikel in 'n vaktydskrif is:

Die bronnelysinskrywing van hierdie artikel in 'n vaktydskrif sien as volg daar uit:

DIE VOETNOOTSTELSEL

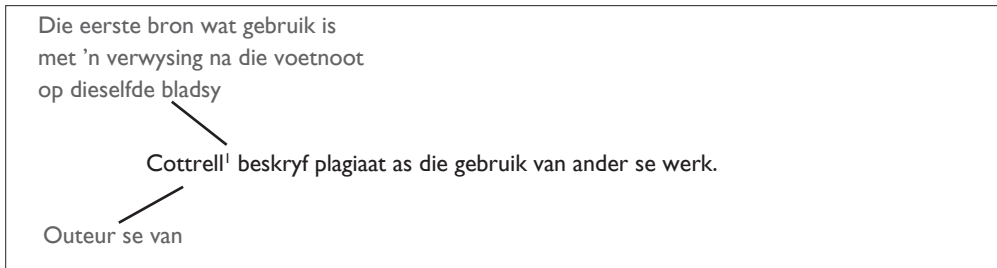
KENMERKE VAN DIE VOETNOOTSTELSEL

In 'n stelsel waar van voetnote gebruik gemaak word, word die bronne, soos by die Vancouver-metode, in die volgorde gelys waarin dit in die teks voorkom. Elke bron kry dus teoreties 'n unieke nommer en volg chronologies op mekaar, maar dit verskil van die Vancouver-metode in die opsig dat waar meer as een bron vir 'n bepaalde verwysing gebruik is, al die bronne onder die enkele voetnoot sal verskyn en nie as afsonderlik genommende voetnote nie. 'n Verdere verskil van die Vancouver-metode is dat die volledige bronverwysing onderaan die bladsy, in die voetnote, voorkom en nie aan die einde van die teks in 'n afsonderlike bronnelys nie. Die nommers in die teks moet ooreenstem met die nommers in die voetnote en word in die teks self as bo-syfers aangedui. Die Regswetenskappe maak gewoonlik van hierdie stelsel gebruik. Die voordeel van hierdie metode is dat die teks meer vloeiend vertoon en dus die lees daarvan vergemaklik – die leser se aandag word nie weggelei deur die inteks-verwysings nie en die volledige bronverwysing is op dieselfde bladsy beskikbaar. 'n Nadeel hieraan verbonde is dat die leser telkens na die bronverwysing onderaan die bladsy moet gaan om te bepaal na wie of waarna daar verwys word. Dit is egter nie so steurend as by die Vancouver-metode nie, omdat daar by die voetnoot-stelsel nie na die einde van die teks geblaaï hoef te word om die volledige bronverwysing te sien nie. Die voetnote word ook telkens beïnvloed as jy nuwe inligting in jou bestaande teks wil bywerk, maar hedendaagse programmatuur werk dit outomaties by, wat beteken dat hierdie probleem dus nie werklik meer van toepassing is nie.

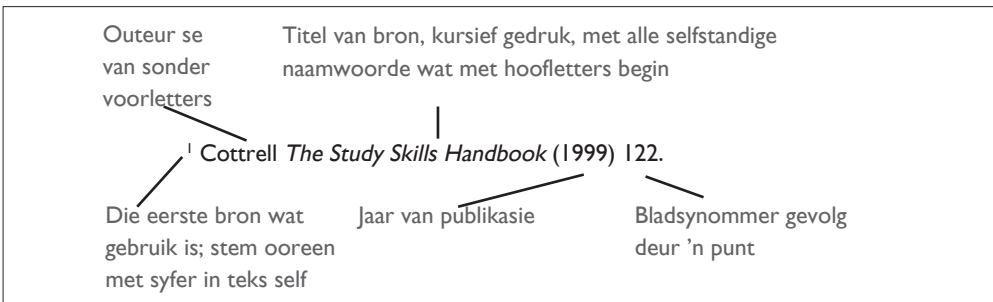
Algemene kommentaar:

- Die voorletters van outeurs moet te alle tye die eerste verwysing na 'n bron vergesel, maar mag in verdere verwysings weggelaat word.
- Alle voetnote moet met 'n punt eindig.
- Artikels in vaktydskrifte: geen verwysing na die uitgawe hoef gemaak te word nie.

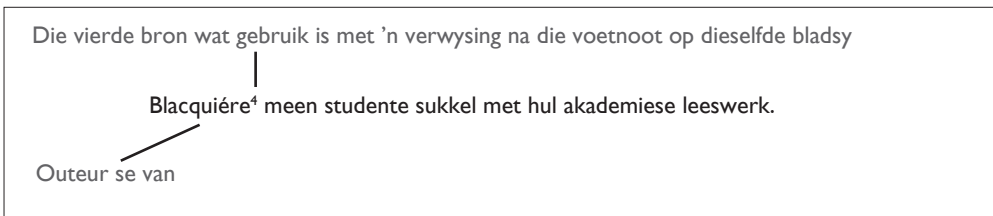
'n Voorbeeld van 'n tipiese inteks-verwysing van 'n boek is:

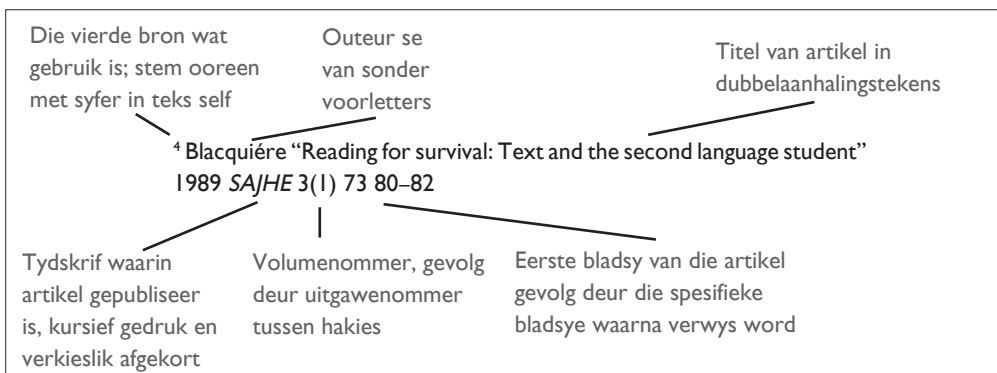
Die voetnootinskrywing van hierdie boek sien as volg daar uit:

'n Voorbeeld van 'n tipiese inteks-verwysing van 'n artikel in 'n vaktydskrif is:

Die voetnootinskrywing van hierdie artikel in 'n vaktydskrif sien as volg daar uit:

Organisasie

- Sorg dat die bronnelys/verwysingslys streng alfabeties is by die Harvard- en APA-metode en streng chronologies by die Vancouver verwysingslys en voetnootstelsel – moet byvoorbeeld nie alle boeke saam groepeer en dan alle tydskrifte en dan weer alle elektroniese bronne nie. Indien 'n bron nie 'n outeur het nie, word dit vir eersgenoemde twee metodes alfabeties volgens die eerste kernwoord in die titel gelys.
- Indien meer as een bron van dieselfde outeur gebruik is wat in dieselfde jaar verskyn het, word dit met 'n a, b, c, ensovoorts aangedui. Hierdie letter verskyn direk ná die publikasiedatum. Dit is slegs van toepassing by die Harvard- en APA-metode en nie by die Vancouver-metode of die voetnootstelsel nie. In laasgenoemde twee gevalle word dit steeds chronologies hanteer ten opsigte van die gebruik daarvan in die teks. 'n Voorbeeld van hoe dit in die Harvard-metode daar sal uitsien, is as volg:
  - Culshaw, C. & Waters, D. 1987a. *Headwork Book 1*. Oxford: Oxford University Press.
  - Culshaw, C. & Waters, D. 1987b. *Headwork Book 3*. Oxford: Oxford University Press.
  - Culshaw, C. & Waters, D. 1987c. *Headwork Book 4*. Oxford: Oxford University Press.
- In die Harvard-metode word tussen 'n bronnelys en 'n bibliografie onderskei: 'n Bronnelys bevat slegs die bronne waarna jy in die teks verwys; 'n bibliografie bevat alle bronne wat jy geraadpleeg het, selfs al het jy nie in die teks daarna verwys nie. In die APA-metode word dit egter altyd 'n verwysingslys genoem, ongeag of dit bronne bevat wat slegs vir agtergrondinligting bestudeer is en waarna daar nie noodwendig in die teks verwys word nie. In die Vancouver-metode bevat die bronnelys slegs bronne waarna daar in die teks verwys is en waaraan 'n nommer toegeken is.
- Elke inteks-verwysing moet in die bronnelys/bibliografie gelys word.

Taal en styl

- Indien die taal van jou teks Afrikaans is, moet die inligting in die bronnelys/bibliografie/verwysingslys ook in Afrikaans wees – die plek van uitgawe in 'n Afrikaanse teks moet dus byvoorbeeld Londen wees en nie London nie.
- Waak daarteen om te veel aanhalings en bronne te gebruik. Behou die vloei van jou teks deur van woordherhaling, sinonieme, antonieme, woordassosiasie en woordafleiding gebruik te maak en skakel dit aaneen met skakelwoorde/diskoersmerkers.
- Kyk goed na die gebruik van die ampersand (&) in die verwysingslys en die teks self. Inteks-verwysings wat deel van die sin is, word uitgeskryf: "Van Dyk en Weideman (2004:9) beweer dat...". Wanneer die name van die outeurs egter tussen hakies geplaas word en nie as deel van die sin voorkom nie, word die ampersand gebruik, byvoorbeeld "Daar word beweer dat ..." (Van Dyk & Weideman, 2004:9).
- Let veral op punktuasie – kommas, punte, dubbelpunte, kommapunte, hakies, spasies, ensovoorts vervul 'n funksie en moet dus korrek gebruik word.

Aanhaling

- Wanneer jy aanhaal, is die gebruik dat 40 woorde of minder tussen aanhalingstekens en deel van die teks moet wees. Sodra die aangehaalde deel meer as 40 woorde is, moet die teks ingekeep word ("*indent*") en die lettergrootte met een punt verklein word. Die aanhalingstekens word in hierdie geval weggelaat. Dit is nie van toepassing op die APA-metode nie.
- Alle aanhalings moet 'n jaar van publikasie en 'n bladsynommer hê.

Algemeen

- Wees versigtig vir onbetroubare elektroniese bronne – gewoonlik is bronne wat met *.com* eindig nie werklik betroubaar nie. 'n Goeie beginpunt is www.wikipedia.com, maar dit is ongelukkig ook nie altyd betroubaar nie.
- Daar is waardevolle inligting oor bykomende hulpmiddele, soos *Turnitin*, *Refworks* en *Endnote* op jou universiteit se biblioteekdienste beskikbaar. Met behulp van *Turnitin* kan jy, voordat jy take inhandig, toets of jy korrek met die literatuur, die verwysings, ensovoorts omgegaan het. Die meeste universiteite het hierdie sagteware binne hul leerbestuurstelsels beskikbaar. Raadpleeg gerus jou universiteit se E-leersentrum of jou dosent hieroor. As alternatief kan www.turnitin.com vir meer inligting besoek word. *Refworks* en *Endnote* is elektroniese verwysingshulpmiddele wat ook aanlyn, waarskynlik via jou biblioteekdienste, beskikbaar is en is naas hierdie dokument handige instrumente om te gebruik. Die databasisse waartoe jy toegang het via jou universiteit se biblioteekdienste is ook van onskatbare waarde.
- Die Vancouver-metode maak nie van kursiewe druk gebruik nie.
- Indien die jaar van publikasie onbekend is, gebruik die afkorting s.a. (*sinne anno* = sonder jaar).
- Indien die plek van publikasie onbekend is, gebruik die afkorting s.l. (*sinne loco* = sonder plek).
- Indien die naam van die outeur of uitgewer onbekend is, gebruik die afkorting s.n. (*sinne nomine* = sonder naam).
- Indien die publikasie 'n hersiene of 'n latere uitgawe is van 'n vroeër publikasie, moet dit aangedui word met "Hersiene uitgawe" of byvoorbeeld "4de uitgawe" in die bronnelys ná die titel.
- Sekere vaktydskrifte of departemente wyk in 'n mindere mate ('n spasie, 'n komma, 'n punt, ens.) af van die standaard – maak seker wat jou departement se vereistes is. Die goue reël met verwysings is dat jy te alle tye konsekwent moet wees. As jy dus begin deur 'n komma op 'n sekere plek te plaas, doen dit deurlopend so.

Sekondêre verwysings

- Dit gebeur soms dat jy van 'n aanhaling of parafrase gebruik wil maak waarna die bronteks reeds verwys. Indien jy nie die oorspronklike teks kan opspoor nie, moet jy dus van 'n sekondêre verwysing gebruik maak. 'n Voorbeeld hiervan sal soos volg lyk:
- Coetzee (aangehaal in Zybrands 2009:14) voer aan dat: "... " OF
- Coetzee (in Zybrands 2009:14) verskaf bewyse ...
- Zybrands is die outeur wat in die bronnelys sal verskyn.

Voorbeelde volgens die Harvard-metode

BOEKE

Inteks-verwysing	Bronnelys/Bibliografie
Boek met een outeur	
<p>'n Deeglike begrip van dit wat gelees word, is 'n voorwaarde vir goeie akademiese skryfwerk (Weideman, 2003:111).</p> <p>óf</p> <p>Weideman (2003:111) beweer dat 'n voorwaarde vir goeie skryfwerk 'n deeglike begrip van die teks is.</p>	<p>Weideman, A.J. 2003. <i>Academic literacy: Prepare to learn</i>. Pretoria: Van Schaik.</p>
Boek met twee outeurs	
<p>Betroubaarheid is een van die eienskappe van 'n goeie toets (Bachman & Palmer, 1996:61).</p> <p>óf</p> <p>Volgens Bachman en Palmer (1996:61) is betroubaarheid een van die eienskappe van 'n goeie toets.</p>	<p>Bachman, L.F. & Palmer, A.S. 1996. <i>Language testing in practice: Designing and developing useful language tests</i>. Oxford: Oxford University Press.</p>
Boek met meer as twee outeurs	
<p>Vir die eerste verwysing in die teks: Koherensie is 'n aspek van diskoersbekwaamheid wat na die opeenvolging of samehang van idees in geskrewe of gesproke tekste verwys (Davies, Brown, Elder, Hill, Lumley & McNamara, 1999:25).</p> <p>Vir alle daaropvolgende verwysings: Koherensie is 'n aspek van diskoersbekwaamheid wat na die opeenvolging of samehang van idees in geskrewe of gesproke tekste verwys (Davies <i>et al.</i>, 1999:25).</p> <p>óf</p> <p>Vir die eerste verwysing in die teks: Davies, Brown, Elder, Hill, Lumley en McNamara (1999:25) beskryf koherensie as 'n aspek van diskoersbekwaamheid wat na die opeenvolging of samehang van idees in geskrewe of gesproke tekste verwys.</p> <p>Vir alle daaropvolgende verwysings: Davies <i>et al.</i> (1999:25) beskryf koherensie as 'n aspek van diskoersbekwaamheid wat na die opeenvolging of samehang van idees in geskrewe of gesproke tekste verwys.</p>	<p>Davies, A., Brown, A., Elder, C., Hill, K., Lumley, T. & McNamara, T. 1999. <i>Dictionary of language testing</i>. Cambridge: Cambridge University Press.</p>

Voorbeelde volgens die APA-metode

BOEKE

Inteks-verwysing	Verwysingslys
Boek met een outeur	
'n Deeglike begrip van dit wat gelees word, is 'n voorwaarde vir goeie akademiese skryfwerk (Weideman, 2003). óf Weideman (2003) beweer dat 'n voorwaarde vir goeie skryfwerk 'n deeglike begrip van die teks is.	Weideman, A.J. (2003). <i>Academic literacy: Prepare to learn</i> . Pretoria: Van Schaik.
Boek met twee outeurs	
Betroubaarheid is een van die eienskappe van 'n goeie toets (Bachman & Palmer, 1996). óf Volgens Bachman en Palmer (1996) is betroubaarheid een van die eienskappe van 'n goeie toets.	Bachman, L.F., & Palmer, A.S. (1996). <i>Language testing in practice: Designing and developing useful language tests</i> . Oxford: Oxford University Press.
Boek met meer as twee outeurs	
Vir die eerste verwysing in die teks: Koherensie is 'n aspek van diskoersbekwaamheid wat na die opeenvolging of samehang van idees in geskrewe of gesproke tekste verwys (Davies, Brown, Elder, Hill, Lumley, & McNamara, 1999). Vir alle daaropvolgende verwysings: Koherensie is 'n aspek van diskoersbekwaamheid wat na die opeenvolging of samehang van idees in geskrewe of gesproke tekste verwys (Davies et al., 1999). óf Vir die eerste verwysing in die teks: Davies, Brown, Elder, Hill, Lumley, en McNamara (1999) beskryf koherensie as 'n aspek van diskoersbekwaamheid wat na die opeenvolging of samehang van idees in geskrewe of gesproke tekste verwys. Vir alle daaropvolgende verwysings: Davies et al. (1999) beskryf koherensie as 'n aspek van diskoersbekwaamheid wat na die opeenvolging of samehang van idees in geskrewe of gesproke tekste verwys.	Davies, A., Brown, A., Elder, C., Hill, K., Lumley, T., & McNamara, T. (1999). <i>Dictionary of language testing</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Let wel: Indien meer as ses outeurs, skryf slegs die eerste outeur se van gevolg deur et al. <ul style="list-style-type: none"> • 2 outeurs – haal albei name te alle tye aan • 3-5 outeurs – haal alle name met die eerste verwysing aan, dan slegs et al. Dit word nie kursief gedruk nie en geen punt verskyn na et al nie. • komma voor &
Let wel: Alle vanne word ingesluit by een tot vyf outeurs. Vir ses of meer outeurs word slegs die eerste outeur se van uitgeskryf, gevolg deur et al.	

Inteks-verwysing	Bronnelys/Bibliografie
<p>Indien twee afsonderlike bronne met dieselfde eerste outeur en dieselfde publikasiedatum gebruik word, moet die verwysing in albei gevalle volledig uitgeskryf word.</p>	
Boek sonder 'n outeur	
<p>Dit was klaarblyklik nie die geval voor 1990 nie (<i>Advertising in the Western Cape</i>, 1995:14).</p> <p>óf</p> <p><i>Advertising in the Western Cape</i> (1995:14) stipuleer dat dit klaarblyklik nie die geval voor 1990 was nie.</p>	<p><i>Advertising in the Western Cape</i>. 1995. Kaapstad: ABC Publishers.</p>
Boek onder 'n redakteur	
<p>Waterenergie is een voorbeeld van hernubare energie (Anderson, 1993:73).</p> <p>óf</p> <p>Anderson (1993:73) noem hidro-energie as 'n voorbeeld van hernubare energie.</p>	<p>Anderson, P.K. (red.). 1993. <i>Encyclopedia of Renewable Energy</i>. San Francisco: Pegasus.</p> <p>Let wel: Die afkorting (red.) staan vir redakteur. Sou jou teks egter in Engels geskryf wees en jy gebruik hierdie bron, sou daar (ed.) in stede van (red.) gestaan het:</p> <p>Anderson, P.K. (ed.). 1993. <i>Encyclopedia of Renewable Energy</i>. San Francisco: Pegasus.</p>
Hoofstuk in 'n boek onder 'n redakteur	
<p>Die hoofimplikasie is dat toetse interaksie behoort te vereis met die fokus op onderhandeling van betekenis binne spesifieke kontekste (Blanton, 1994:237).</p> <p>óf</p> <p>Volgens Blanton (1994:237) is die hoofimplikasie dat toetse interaksie behoort te vereis met die fokus op onderhandeling van betekenis binne spesifieke kontekste.</p>	<p>Blanton, L.L. 1994. Discourse, artefacts and the ozarks: Understanding academic literacy, in V. Zamel & R. Spack (reds.). <i>Negotiating academic literacies: Teaching and learning across languages and cultures</i>. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates. 235–319.</p> <p>Let wel: Gebruik die gepaste afkorting vir een of meer redakteurs: Een redakteur – red. Meer as een redakteur – reds.</p>
Inskrywing in 'n woordeboek of ensiklopedie	
<p>'n Periskoop kan gedefinieer word as ... (<i>The New James's Encyclopedia for Fighting Ships</i>, 2001:45).</p> <p>óf</p> <p><i>The New James's Encyclopedia for Fighting Ships</i> (2001:45) definieer ...</p>	<p><i>The New James's Encyclopedia for Fighting Ships</i>. 2001. Londen: Prentice Hall.</p>

Die APA-metode

BOEKE (vervolg)

Inteks-verwysing	Verwysingslys
'n Uitsondering: Indien twee afsonderlike bronne met dieselfde eerste outeur en dieselfde publikasiedatum gebruik word, moet die verwysing volledig uitgeskrif word vir die doel van identifikasie.	Indien daar twee bronne met dieselfde outeurs en datums is, gebruik a, b, c ens. in-teks sowel as die bronnelys.
Boek sonder 'n outeur	
Dit was klaarblyklik nie die geval voor 1990 nie (<i>Advertising in the Western Cape</i> , 1995). óf <i>Advertising in the Western Cape</i> (1995) stipuleer dat dit klaarblyklik nie die geval voor 1990 was nie.	<i>Advertising in the Western Cape</i> . (1995). Kaapstad: ABC Uitgewers.
Boek onder 'n redakteur	
Waterenergie is een voorbeeld van hernubare energie (Anderson, 1993). óf Anderson (1993, p. 73) noem hidro-energie as 'n voorbeeld van hernubare energie.	Anderson, P.K. (Red.). (1993). <i>Encyclopedia of renewable energy</i> . San Francisco: Pegasus. Let wel: Die afkorting (Red.) staan vir redakteur. Sou jou teks egter in Engels geskryf wees en jy gebruik hierdie bron, sou daar (ed.) in stede van (red.) gestaan het: Anderson, P.K. (Ed.). (1993). <i>Encyclopedia of renewable energy</i> . San Francisco: Pegasus.
Hoofstuk in 'n boek onder 'n redakteur	
Die hoofimplikasie is dat toetse interaksie behoort te vereis met die fokus op onderhandeling van betekenis binne spesifieke kontekste (Blanton, 1994). óf Volgens Blanton (1994) is die hoofimplikasie dat toetse interaksie behoort te vereis met die fokus op onderhandeling van betekenis binne spesifieke kontekste.	Blanton, L.L. (1994). Discourse, artefacts and the ozarks: Understanding academic literacy. In V. Zamel, & R. Spack (Reds.), <i>Negotiating academic literacies: Teaching and learning across languages and cultures</i> (pp. 235–319). New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
Inskrywing in 'n woordeboek of ensiklopedie	
'n Periskoop kan gedefinieer word as ... (<i>New James's encyclopedia for fighting ships</i> , 2001). óf <i>New James's encyclopedia for fighting ships</i> (2001) definieer ...	<i>New James's encyclopedia for fighting ships</i> . (2001). Londen: Prentice Hall.

Inteks-verwysing	Bronnelys/Bibliografie
Artikel in 'n vaktydskrif (outeur bekend)	
<p>Hoërondewys-instansies laat studente toe tot tersiêre studie op grond van hulle matriekuitslae, aangesien dit as voldoende aanduiding van akademiese sukses beskou word (Jawitz, 1995:105).</p> <p>óf</p> <p>Jawitz (1995:105) ondersteun hoërondewys-instansies se besluit om studente toe te laat tot tersiêre studie op grond van hulle matriekuitslae, aangesien dit as voldoende aanduiding van akademiese sukses beskou word.</p>	<p>Jawitz, J. 1995. Performance in first- and second-year engineering at UCT. <i>South African Journal of Higher Education</i>, 9(1):101–108.</p> <p>Let wel:</p> <p>Die titel van die tydskrif word kursief gedruk en nie die titel van die artikel nie.</p> <p>Die dubbelpunt ná die volume- en uitgawenommer dui aan op watter bladsye die artikel verskyn het.</p>
Artikel in 'n vaktydskrif (outeur onbekend)	
<p>Die probleem is besig om toe te neem in die Verenigde State (Anorexia nervosa, 1987:53).</p> <p>Let wel:</p> <p>Indien die outeur van 'n artikel onbekend is, word die bron onder die titel van die artikel gelys.</p>	<p>Anorexia nervosa. 1987. <i>American Medical Journal</i>, 3(2), June: 47–59.</p>
Berig/artikel in 'n koerant of populêre tydskrif (outeur bekend)	
<p>Die persoonstatus van 'n embrio is sterk te betwyfel (Van Niekerk, 2005:15).</p> <p>óf</p> <p>Van Niekerk (2005:15) bevraagteken die persoonstatus van 'n embrio.</p>	<p>Van Niekerk, A. 2005. Die moraliteit van stamselnavorsing. <i>Die Burger</i>, 9 November: 15.</p> <p>Let wel:</p> <p>Die lidwoord in die titels van koerante of tydskrifte kan weggelaat word.</p>
Berig/artikel in 'n koerant of populêre tydskrif (outeur onbekend)	
<p>Die persoonstatus van 'n embrio is sterk te betwyfel (Die moraliteit van stamselnavorsing, 2005:15).</p> <p>Let wel:</p> <p>Indien die outeur van 'n artikel onbekend is, word die bron onder die titel van die berig/artikel gelys.</p>	<p>Die moraliteit van stamselnavorsing. 2005. <i>Die Burger</i>, 9 November 2005:15.</p>
Berig/artikel in 'n koerant of populêre tydskrif (outeur en titel onbekend)	
<p>Die persoonstatus van 'n embrio is sterk te betwyfel (<i>Die Burger</i>, 2005:15).</p> <p>Let wel:</p> <p>Indien die outeur en die titel van 'n artikel onbekend is, word die bron onder die naam van die koerant of tydskrif gelys.</p>	<p><i>Die Burger</i>. 2005. 9 November:15.</p>

TYDSKRIFTE

Inteks-verwysing	Verwysingslys
Artikel in 'n vaktydskrif (outeur bekend)	
<p>Hoërondewys-instansies laat studente toe tot tersiêre studie op grond van hulle matriekuitslae, aangesien dit as voldoende aanduiding van akademiese sukses beskou word (Jawitz, 1995).</p> <p>óf</p> <p>Jawitz (1995) ondersteun hoërondewys-instansies se besluit om studente toe te laat tot tersiêre studie op grond van hulle matriekuitslae, aangesien dit as voldoende aanduiding van akademiese sukses beskou word.</p>	<p>Jawitz, J. (1995). Performance in First- and Second-year Engineering at UCT. <i>South African Journal of Higher Education</i>, 9(1), 101–108. doi:10.xxxxxx</p> <p>Let wel:</p> <p>Die titel van die tydskrif word kursief gedruk en nie die titel van die artikel nie.</p> <p>Wanneer die doi nie beskikbaar is nie, gebruik Onttrek van http://volle webadres. Geen datum is nodig nie.</p> <p>Die afkorting "pp." word nie in die verwysingslys gebruik om bladsynommers aan te dui nie – die komma direk ná die volume- en uitgawenommer vervul hierdie funksie.</p>
Artikel in 'n vaktydskrif (outeur onbekend)	
<p>Die probleem is besig om toe te neem in die Verenigde State (Anorexia Nervosa, 1987).</p> <p>Let wel:</p> <p>Indien die outeur van 'n artikel onbekend is, word die bron onder die titel van die artikel gelys.</p>	<p>Anorexia Nervosa. (1987). <i>American Medical Journal</i>, 3(2), 47–59. doi:10.xxxxxx</p>
Berig/artikel in 'n koerant of populêre tydskrif (outeur bekend)	
<p>Die persoonstatus van 'n embrio is sterk te betwyfel (Van Niekerk, 2005).</p> <p>óf</p> <p>Van Niekerk (2005) bevraagteken die persoonstatus van 'n embrio.</p>	<p>Van Niekerk, A. (2005, November 9). Die Moraliteit van Stamselnavorsing. <i>Die Burger</i>; p. 15.</p> <p>Let wel:</p> <p>Die lidwoord ('n, die) in die titels van koerante of tydskrifte kan weggelaat word.</p>
Berig/artikel in 'n koerant of populêre tydskrif (outeur onbekend)	
<p>Die persoonstatus van 'n embrio is sterk te betwyfel (Die Moraliteit van Stamselnavorsing, 2005).</p> <p>Let wel:</p> <p>Indien die outeur van 'n artikel onbekend is, word die bron onder die titel van die berig/artikel gelys.</p>	<p>Die Moraliteit van Stamselnavorsing. (2005, November 9). <i>Die Burger</i>; p. 15.</p>
Berig/artikel in 'n koerant of populêre tydskrif (outeur en titel onbekend)	
<p>Die persoonstatus van 'n embrio is sterk te betwyfel (<i>Die Burger</i>; 2005).</p> <p>Let wel:</p> <p>Indien die outeur en die titel van 'n artikel onbekend is, word die bron onder die naam van die koerant of tydskrif gelys.</p>	<p><i>Die Burger</i>. (2005, November 9) p. 15.</p>

ANDER GEDRUKTE MEDIA

Inteks-verwysing	Bronnelys/Bibliografie
Klasnotas	
<p>Onvoldoende vlakke van akademiese geletterdheid het onder andere tot gevolg dat eerstejaaruniversiteitstudente 'n risiko loop om nie hul studie in die minimum toegelate tyd suksesvol af te handel nie (Bosman <i>et al.</i>, 2005:1).</p> <p>óf</p> <p>Uit 'n studie van Bosman <i>et al.</i> (2005:1) blyk dit dat onvoldoende vlakke van akademiese geletterdheid onder andere tot gevolg het dat eerstejaaruniversiteitstudente 'n risiko loop om nie hul studie in die minimum toegelate tyd suksesvol af te handel nie.</p> <p>Let op:</p> <p>Die gebruik van <i>et al.</i> dui aan dat dit nie die eerste keer is wat daar na hierdie bron verwys word nie.</p>	<p>Bosman, K., Gilson, G., Swart, S., Van Dyk, T.J. & Van Rensburg, C. 2005. Akademiese Geletterdheid EOT 151–154. Ongepubliseerde klasnotas (Akademiese taalvaardigheid 151–154). Pretoria: Universiteit van Pretoria.</p> <p>Let wel:</p> <p>Ongepubliseerde klasnotas se titels word nie kursief gedruk nie.</p>
Magister-verhandeling of doktorsale proefskrif	
<p>Akademiese steungewing is ook die verantwoordelikheid van 'n studentediens-punt (De Boer, 1992:17).</p>	<p>De Boer, A. 1992. Akademiese steungewing gebaseer op 'n behoeftebepaling vir die Technikon Noord-Transvaal. Ongepubliseerde doktorsale proefskrif. Pretoria: Universiteit van Pretoria.</p> <p>Let wel:</p> <p>Die titel van 'n ongepubliseerde werk word nie kursief gedruk nie.</p>
Gepubliseerde kongresreferaat	
<p>Akademiese taalvaardigheid ontwikkel oor 'n tydperk (Coetzee & Van Dyk, 2006:217).</p> <p>óf</p> <p>Coetzee en Van Dyk (2006:217) het in hulle studie bevestig dat akademiese taalvaardigheid oor 'n tydperk ontwikkel.</p>	<p>Coetzee, M. & Van Dyk, T.J. 2006. Engineers on the foreground: An integrated approach to language acquisition, in <i>Engineering education for sustainable development</i>. Pretoria: Universiteit van Pretoria: 215–222.</p>
Ongepubliseerde kongresreferaat	
<p>Akademiese taalvaardigheid ontwikkel oor 'n tydperk (Coetzee & Van Dyk, 2006).</p> <p>óf</p> <p>Coetzee en Van Dyk (2006) het bevind dat akademiese taalvaardigheid oor 'n tydperk ontwikkel.</p>	<p>Coetzee, M. & Van Dyk, T.J. 2006. Engineers on the foreground: An integrated approach to language acquisition. Ongepubliseerde referaat gelewer by die Third African Regional Conference on Engineering Education. 26 September, Pretoria.</p> <p>Let wel:</p> <p>Die titel van 'n ongepubliseerde werk word nie kursief gedruk nie.</p>

ANDER GEDRUKTE MEDIA

Inteks-verwysing	Verwysingslys
Klasnotas	
<p>Onvoldoende vlakke van akademiese geletterdheid het onder andere tot gevolg dat eerstejaaruniversiteitstudente 'n risiko loop om nie hul studie in die minimum toegelate tyd suksesvol af te handel nie (Bosman et al., 2005).</p> <p>óf</p> <p>Uit 'n studie van Bosman et al. (2005) blyk dit dat onvoldoende vlakke van akademiese geletterdheid onder andere tot gevolg het dat eerstejaaruniversiteitstudente 'n risiko loop om nie hul studie in die minimum toegelate tyd suksesvol af te handel nie.</p> <p>Let wel:</p> <p>Die gebruik van <i>et al.</i> dui aan dat dit nie die eerste keer is wat daar na hierdie bron verwys word nie.</p>	<p>Bosman, K., Gilson, G., Swart, S., Van Dyk, T.J., & Van Rensburg, C. (2005). <i>Akademiese Geletterdheid</i>. Ongepubliseerde klasnotas (Akademiese taalvaardigheid). Eenheid vir Akademiese Geletterdheid. Pretoria: Universiteit van Pretoria.</p> <p>Let wel:</p> <p>Ongepubliseerde klasnotas se titels word wel kursief gedruk.</p>
Magister-verhandeling of doktorsale proefskrif	
<p>Akademiese steungewing is ook die verantwoordelikheid van 'n studentediens-punt (De Boer, 1992).</p>	<p>De Boer, A. (1992). <i>Akademiese steungewing gebaseer op 'n behoeftebepaling vir die Technikon Noord-Transvaal</i>. (Ongepubliseerde doktorsale proefskrif).Universiteit van Pretoria: Pretoria.</p> <p>Let wel:</p> <p>Die titel van 'n ongepubliseerde werk word wel kursief gedruk.</p>
Gepubliseerde kongresreferaat	
<p>Akademiese taalvaardigheid ontwikkel oor 'n tydperk (Coetzee & Van Dyk, 2006).</p> <p>óf</p> <p>Coetzee en Van Dyk (2006) het in hulle studie bevestig dat akademiese taalvaardigheid oor 'n tydperk ontwikkel.</p>	<p>Coetzee, M., & Van Dyk, T.J. (2006). Engineers on the foreground: An integrated approach to language acquisition. In C. Pistorius (Red.), <i>Engineering education for sustainable development</i> (pp. 215–222). Pretoria: Universiteit van Pretoria.</p>
Ongepubliseerde kongresreferaat	
<p>Akademiese taalvaardigheid ontwikkel oor 'n tydperk (Coetzee & Van Dyk, 2006).</p> <p>óf</p> <p>Coetzee en Van Dyk (2006) het bevind dat akademiese taalvaardigheid oor 'n tydperk ontwikkel.</p>	<p>Coetzee, M. & Van Dyk, T.J. (2006, September). Engineers on the foreground: An integrated approach to language acquisition. In D. Botha (Voorsitter), <i>Die Third African Regional Conference on Engineering Education</i>. Konferensie aangebied by die Universiteit van Pretoria, Pretoria.</p> <p>Let wel:</p> <p>Die titel van 'n ongepubliseerde werk word wel kursief gedruk.</p>

ANDER GEDRUKTE MEDIA (vervolg)

Inteks-verwysing	Bronnelys/Bibliografie
Wette	
<p>Volgens die Nasionale Jeugkommissie Wysigingswet 19 van 2000 (Republiek van Suid-Afrika, 2000), is jongmense ook geregtig daarop om met respek en waardigheid behandel te word.</p>	<p>Republiek van Suid-Afrika. 2000. <i>Nasionale Jeugkommissie Wysigingswet 19 van 2000</i>. Pretoria: Staatsdrukkery.</p> <p>Let wel:</p> <p>Indien hierdie bron ook elektronies beskikbaar is, moet daar volgens die riglyne vir verwysing na elektroniese bronne gewerk word.</p>
Witskrif	
<p>Volgens die Witskrif (Republiek van Suid-Afrika 1995:21) oor onderwys en opleiding behoort hoër onderwys in beginsel toeganklik te wees vir almal.</p>	<p>Republiek van Suid-Afrika. Departement van Onderwys. 1995. <i>Witskrif oor onderwys en opleiding</i>. Staatskoerant nr. 16312, 15 Maart.</p> <p>Let wel:</p> <p>Indien hierdie bron ook elektronies beskikbaar is, moet daar volgens die riglyne vir verwysing na elektroniese bronne gewerk word.</p>

ANDER GEDRUKTE MEDIA (vervolg)

Inteks-verwysing	Verwysingslys
Wette	
<p>Volgens die Nasionale Jeugkommissie Wysigingswet (2000) is jongmense ook geregtig daarop om met respek en waardigheid behandel te word.</p>	<p>Republiek van Suid-Afrika. (2000). <i>Nasionale Jeugkommissie Wysigingswet 19 van 2000</i>. [Wette.] Pretoria: Staatsdrukkery.</p> <p>Let wel:</p> <p>Indien hierdie bron ook elektronies beskikbaar is, moet daar volgens die riglyne vir verwysing na elektroniese bronne gewerk word.</p>
Witskrif	
<p>Volgens die Witskrif oor onderwys en opleiding (1995) behoort hoër onderwys in beginsel toeganklik te wees vir almal.</p>	<p>Republiek van Suid-Afrika. Departement van Onderwys. (1995). <i>Witskrif oor onderwys en opleiding</i>. Staatskoerant nr. 16312, 15 Maart.</p> <p>Let wel:</p> <p>Indien hierdie bron ook elektronies beskikbaar is, moet daar volgens die riglyne vir verwysing na elektroniese bronne gewerk word.</p>

ELEKTRONIESE BRONNE

Inteks-verwysing	Bronnelys/Bibliografie
Internetbron (outeur bekend)	
<p>Die kommunikasievaardighede van ingenieurs is vandag belangriker as ooit (Norback <i>et al.</i>, 2001).</p> <p>óf</p> <p>Ingenieurs se kommunikasievaardighede is volgens Norback <i>et al.</i> (2001) uiters belangrik.</p>	<p>Norback, J.S., Lwellyn, D.C. & Hardin, J.R. 2001. <i>Shoptalk 101. Integrating workplace communication into undergraduate engineering curricula</i> [Intyds]. Beskikbaar: http://www.lionhrtpub.com/orms/orms-8-01/norback.html [2005, Augustus 31].</p>
Internetbron (outeur onbekend)	
<p>Grafieke moet 'n spesifieke doel dien alvorens dit gebruik kan word (Guidelines for using charts and graphs, 2005).</p>	<p><i>Guidelines for using charts and graphs</i>. 2005. [Intyds]. Beskikbaar: http://sandhills.edu/wordguide/chartadvice.html [2006, Februarie 23].</p>
Inligting vanaf 'n elektroniese databasis verkry, spesifiek 'n tydskrifartikel	
<p>Volgens Petrić (2007) kon 'n aantal retoriese funksies van aanhalings geïdentifiseer word.</p>	<p>Petrić, B. 2007. Rhetorical functions of citations in high- and low-rated master's theses. <i>Journal of English for Academic Purposes</i>. [Intyds], 6(3). Beskikbaar: http://www.sciencedirect.com/science [2007, November 30].</p>
CD-ROM	
<p>Odendal en Gouws (2000) definieer hoogmoed as 'n oormatige gevoel van eiewaarde of 'n oorskatting van die self.</p>	<p>Odendal, F.F. & Gouws, R.H. 2000. <i>Elektroniese Verklarende Handwoordeboek van die Afrikaanse Taal</i> [CD-ROM]. Beskikbaar: Perskor [2007, September 20].</p> <p>Let wel:</p> <p>Indien die outeur(s) se inligting ontbreek, word die titel eerste gelys.</p>
Film	
<p>'n Derde van Groenland se yskappe het volgens An inconvenient truth (2006) sedert 2000 gesmelt.</p> <p>óf</p> <p>'n Derde van Groenland se yskappe het sedert 2000 gesmelt (An inconvenient truth, 2006).</p>	<p>An inconvenient truth [film]. 2006. Los Angeles: Paramount Pictures.</p>
Televisieprogram	
<p>Die patriarg Chris Edwards is nie tuis om sy dogter te ondersteun tydens haar dissiplinêre verhoor nie (Egoli, 2007).</p>	<p>Egoli [video-opname]. 29 November 2007. Johannesburg: M-Net.</p>

ELEKTRONIESE BRONNE

Inteks-verwysing	Verwysingslys
Internetbron (outeur bekend)	
<p>Die kommunikasievaardighede van ingenieurs is vandag belangriker as ooit (Norback et al., 2001).</p> <p>óf</p> <p>Ingenieurs se kommunikasievaardighede is volgens Norback et al. (2001) uiters belangrik.</p>	<p>Norback, J.S., Lwellyn, D.C., & Hardin, J.R. (2001). <i>Shoptalk 101. Integrating workplace communication into undergraduate engineering curricula</i>. Onttrek van http://www.lionhrtpub.com/orms/orms-8-01/norback.html.</p> <p>Geen "Intyds", geen datum onttrek</p>
Internetbron (outeur onbekend)	
<p>Grafieke moet 'n spesifieke doel dien alvorens dit gebruik kan word (Guidelines for using charts and graphs, [s.a.]).</p>	<p><i>Guidelines for using charts and graphs</i>. Onttrek van http://sandhills.edu/wordguide/chartadvice.html.</p>
Inligting vanaf 'n elektroniese databasis verkry, spesifiek 'n tydskrifartikel	
<p>Volgens Petrić (2007) kon 'n aantal retoriese funksies van aanhalings geïdentifiseer word.</p>	<p>Petrić, B. (2007). Rhetorical functions of citations in high- and low-rated master's theses. <i>Journal of English for Academic Purposes</i>, 6(3). Onttrek van http://www.sciencedirect.com/science.</p> <p>Let wel: Die volle webadres is nodig indien die doi nie beskikbaar is nie.</p>
CD-ROM	
<p>Odendal en Gouws (2000) definieer hoogmoed as 'n oormatige gevoel van eiewaarde of 'n oorskating van die self.</p>	<p>Odendal, F.F. & Gouws, R.H. (2000). Elektroniese verklarende handwoordeboek van die Afrikaanse taal [CD-ROM]. Pretoria: Perskor.</p> <p>Let wel:</p> <p>Indien die outeur(s) se inligting ontbreek, word die titel eerste gelys.</p>
Film	
<p>Volgens <i>You can count on me</i> (2000) is vertroue een van die boustene van 'n goeie verhouding.</p>	<p>Scorsese, M. (Vervaardiger), & Lonergan, K. (Skrywer/ Regisseur). (2000). <i>You can count on me</i> [Film]. Verenigde State: Paramount Pictures.</p>
Telesieprogram	
<p>Die patriarg Chris Edwards is nie tuis om sy dogter te ondersteun tydens haar dissiplinêre verhoor nie (Egoli, 2007).</p>	<p>Van Nierop, L. (Skrywer), & Mylne, H (Regisseur). (2007). Episode #1.4071 [Telesie reeks episode]. In Lurie, L., & Van Zyl, D. (Uitvoerende vervaardiger), <i>Egoli: Plek van Goud</i>. Johannesburg: M-Net Productions.</p>

ELEKTRONIESE BRONNE (vervolg)

Inteks-verwysing	Bronnelys/Bibliografie
PowerPoint-aanbiedings	
Johnson (2007) is van mening dat die basiese beginsels van behaviorisme steeds relevant is.	Johnson, K. 2007. <i>Sielkunde 114 Klasnotas</i> . Stellenbosch University. [Intyds]. Besikbaar: http://www.sun.ac.za/webstudies [2007, Mei 3]
E-boeke	
Beerbohm (1922) opposes the testing of cosmetic products on animals.	Beerbohm, M. 1922. <i>A defence of cosmetics</i> . New York: Dodd, Mead and Company. [Intyds]. Besikbaar: http://www.archive.org/details/defenceofcosmeti00beer [2006, Junie 15]

ELEKTRONIESE BRONNE (vervolg)

Inteks-verwysing	Verwysingslys
PowerPoint-aanbiedings	
Johnson (2007) is van mening dat die basiese beginsels van behaviorisme steeds relevant is.	Johnson, K. (2007). <i>Sielkunde 114 Klasnotas</i> . Stellenbosch Universiteit. [Intyds]. Onttrek Mei 3, 2007, http://www.sun.ac.za/webstudies
E-boeke	
Beerbohm (1922) staan die uittoets van kosmetiese produkte op diere teen.	E-weergawe van gedrukte boek: Beerbohm, M. (1922). <i>A defence of cosmetics</i> . New York: Dodd, Mead and Company. [DX Reader version]. Onttrek van http://www.archive.org/details/defenceofcosmeti00beer Slegs E-boek: Beerbohm, M. (n.d.). <i>A defence of cosmetics</i> . Onttrek van http://www.archive.org/details/defenceofcosmeti00beer

Inteks-verwysing

Bronnelys/Bibliografie

Figure

For example, polybrominated diphenyl ethers (PBDEs) used as fire retardants in furniture, plastics, and many electronic products appear to possess most of the same bioaccumulative and toxicity properties of PCBs (Hooper & McDonald, 2000), and they are increasing at a rapid rate in the breast milk of women (Fig. 1), with U.S. women at highest risk (Cone, 2003). Should we be repeating the PCB mistakes? As scientists develop more subtle understandings of adverse effects and their mechanisms, the substances of concern tend to increase.

Let op die verwysing na Figuur 1 wat reeds voor die plasing van die grafiese materiaal geskied.

Cone, M. 2003. Cause for alarm over chemicals. *Los Angeles Times*, 20 April:15.

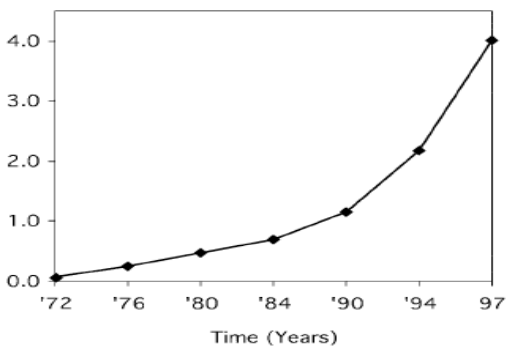

Figure 1. Concentrations of flame retardants called PBDEs have been rising exponentially in human beings. Tests of breast milk showed Swedish women were carrying 60 times more of the contaminants in 1997 than in 1972. That means they double in the human population every few years (Cone, 2003:253).

FIGURE

Inteks-verwysing	Bronnelys/Bibliografie
------------------	------------------------

Figure

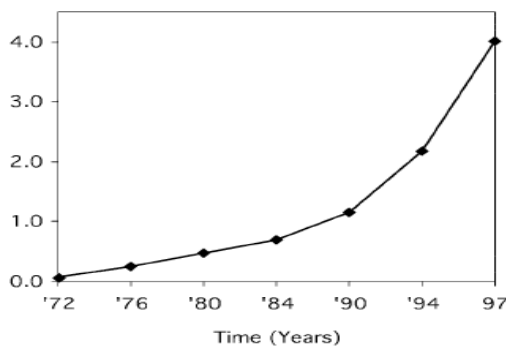
- Number all tables and figures with Arabic numerals in the order in which they appear in the text, ie Table 1, Table 2, Table 3 etc (not Table 1a, Table 1b but can do Table 1.1, Table 1.2).
- Note the difference between tables and figures:

Table 1
 Concentration of Retardants in Milk
 [Table]
 Note. Adapted from "Title," by A.B. Author, B.B. Author, and C.D. Author, 2011, *Italicised Journal Title*, Vol #, p. 299. Copyright 2011 by the American Psychological Association.

- As opposed to figures (graphs, charts, maps, drawings, photographs) where:

For example, polybrominated diphenyl ethers (PBDEs) used as fire retardants in furniture, plastics, and many electronic products appear to possess most of the same bioaccumulative and toxicity properties of PCBs (Hooper & McDonald, 2000), and they are increasing at a rapid rate in the breast milk of women (see Figure 1), with U.S. women at highest risk (Cone, 2003). Should we be repeating the PCB mistakes? As scientists develop more subtle understandings of adverse effects and their mechanisms, the substances of concern tend to increase.

Cone, M. (2003, April 15). Cause for alarm over chemicals. *Los Angeles Times*, p. 15.

Figure 2. Concentration of Retardants in Milk

Figure 2. Concentrations of flame retardants called PBDEs have been rising exponentially in human beings. Tests of breast milk showed Swedish women were carrying 60 times more of the contaminants in 1997 than in 1972. That means they double in the human population every few years. Adapted from "Cause for alarm over chemicals," by M. Cone, 2003, April 15, *Los Angeles Times*, p. 15.

PERSOONLIKE KOMMUNIKASIE

Inteks-verwysing	Bronnelys/Bibliografie
Persoonlike kommunikasie per brief/faks/memorandum, ensovoorts	
Slegs 47% van 2004 se ingeskrewe eerstejaarstudente het hul studies in die voorgeskrewe tydperk voltooi (Vermeulen, 2007).	Vermeulen, L. 2007. Korrespondensie. 23 September, Stellenbosch.
Persoonlike kommunikasie: onderhoud	
Sedert 2005 is die tendens dat internasionale studente se getalle jaarliks met gemiddeld 10% toeneem (Coetzee, 2007).	Coetzee, M. 2007. Persoonlike onderhoud. 30 November, Stellenbosch.
Persoonlike kommunikasie per e-pos	
Volgens Van Dyk (2005) is vloei en samehang van die basiese kenmerke van goeie akademiese skryfwerk.	Van Dyk, T.J. 2005. Academic writing for university students, e-pos aan M. Orr [Intyds], 17 Maart. Beskikbaar e-pos: tvd@sun.ac.za.

PERSOONLIKE KOMMUNIKASIE

Inteks-verwysing	Verwysingslys
Persoonlike kommunikasie per brief/faks/memorandum, ensovoorts	
Slegs 47% van 2004 se ingeskrewe eerstejaarstudente het hul studies in die voorgeskrewe tydperk voltooi (P. Vermeulen, persoonlike kommunikasie, September 23, 2007).	Omdat dit nie verhaalbare data voorsien nie, word persoonlike kommunikasie nie by die verwysingslys ingesluit nie.
Persoonlike kommunikasie: onderhoud	
Sedert 2005 is die tendens dat internasionale studente se getalle jaarliks met gemiddeld 10% toeneem (M. Coetzee, persoonlike kommunikasie, November 30, 2007).	Omdat dit nie verhaalbare data voorsien nie, word persoonlike kommunikasie nie by die verwysingslys ingesluit nie.
Persoonlike kommunikasie per e-pos	
Volgens Van Dyk (persoonlike kommunikasie, Maart 17, 2005) is vloei en samehang van die basiese kenmerke van goeie akademiese skryfwerk.	Omdat dit nie verhaalbare data voorsien nie, word persoonlike kommunikasie nie by die verwysingslys ingesluit nie.

Voorbeelde volgens die Vancouver-metode

BOEKE

Inteks-verwysing	Bronnelys
Boek met een outeur	
<p>'n Deeglike begrip van dit wat gelees word, is 'n voorwaarde vir goeie akademiese skryfwerk.[2]</p> <p>óf</p> <p>Weideman [2] beweer dat 'n voorwaarde vir goeie skryfwerk 'n deeglike begrip van die teks is.</p> <p>Let wel:</p> <p>Weideman is die tweede bron waarna daar in die teks verwys is.</p>	<p>[2] Weideman AJ. Academic literacy: Prepare to learn. Pretoria: Van Schaik; 2003.</p>
Boek met twee outeurs	
<p>Betroubaarheid is een van die eienskappe van 'n goeie toets.[7]</p> <p>óf</p> <p>Volgens Bachman en Palmer [7] is betroubaarheid een van die eienskappe van 'n goeie toets.</p>	<p>[7] Bachman LF, Palmer AS. Language testing in practice: Designing and developing useful language tests. Oxford: Oxford University Press; 1996.</p>
Boek met meer as twee outeurs	
<p>Wanneer 'n werk deur tot ses outeurs geskryf is, moet almal se name telkens gebruik word. Dieselfde geld vir (elektroniese) vaktydskrifte.</p> <p>Davies, Brown, Elder, Hill, Lumley en McNamara [4] beskryf koherensie as 'n aspek van diskoersbekwaamheid wat na die opeenvolging of samehang van idees in geskrewe of gesproke tekste verwys.</p>	<p>[4] Davies A, Brown A, Elder C, Hill K, Lumley T, McNamara T. Dictionary of language testing. Cambridge: Cambridge University Press; 1999.</p> <p>Let wel:</p> <p>Indien daar meer as ses outeurs is, word daar slegs van die eerste ses melding gemaak, gevolg deur "et al", (die "et al" word nie deur 'n punt gevolg nie) met die res van die bronnelysinskrywing soos hier bo. Dieselfde geld vir vaktydskrifte.</p>

Voorbeelde volgens die voetnootstelsel

BOEKE

Inteks-verwysing	Voetnoot
Boek met een outeur	
<p>'n Deeglike begrip van dit wat gelees word, is 'n voorwaarde vir goeie akademiese skryfwerk².</p> <p>óf</p> <p>Weideman² beweer dat 'n voorwaarde vir goeie skryfwerk 'n deeglike begrip van die teks is.</p> <p>Let wel:</p> <p>Weideman is die tweede bron waarna daar in die teks verwys is.</p>	<p>2 Weideman <i>Academic Literacy: Prepare to Learn</i> (2003).</p> <p>Let wel:</p> <p>Die patroon werk as volg: die outeur se van sonder sy/haar voorletters kom eerste, gevolg deur die titel van die werk in kursief gedruk. Daarna word die tweede en verdere uitgawes aangedui (indien van toepassing). Die jaar van publikasie kom dan tussen hakies en die bladsynommers kom laaste (indien van toepassing).</p>
Boek met twee outeurs	
<p>Betroubaarheid is een van die eienskappe van 'n goeie toets⁷.</p> <p>óf</p> <p>Volgens Bachman en Palmer⁷ is betroubaarheid een van die eienskappe van 'n goeie toets.</p>	<p>7 Bachman & Palmer <i>Language Testing in Practice: Designing and Developing Useful Language Tests</i> (1996).</p>
Boek met meer as twee outeurs	
<p>Wanneer 'n werk deur drie of meer outeurs geskryf is, moet die name van die outeurs met kommas geskei word en 'n ampersand moet voor die laaste outeur se naam kom. Dit geld slegs vir die eerste inskrywing. Alle verdere inskrywings word slegs vermelding van die eerste outeur gemaak, gevolg deur "et al" (nie kursief nie).</p> <p>Koherensie word beskryf as 'n aspek van diskoersbekwaamheid wat na die opeenvolging of samehang van idees in geskrewe of gesproke tekste verwys⁴.</p>	<p>4 Davies, Brown, Elder, Hill, Lumley, & McNamara <i>Dictionary of Language Testing</i> (1999).</p> <p>óf</p> <p>4 Davies et al <i>Dictionary of Language Testing</i> (1999) – slegs indien die inskrywing meer as een keer voorkom</p>

Inteks-verwysing	Bronnelys
Boek sonder 'n outeur	
Dit was klaarblyklik nie die geval voor 1990 nie.[1]	[1] Advertising in the Western Cape. Cape Town: ABC Publishers; 1995.
Boek onder 'n redakteur	
<p>Hidro-energie is een voorbeeld van hernubare energie.[14]</p> <p>óf</p> <p>Anderson [14] noem hidro-energie as 'n voorbeeld van hernubare energie.</p>	[14] Anderson PK, redakteur. Encyclopedia of Renewable Energy. San Francisco: Pegasus; 1993.
Hoofstuk in 'n boek onder 'n redakteur	
<p>Die hoofimplikasie is dat toetse interaksie behoort te vereis met die fokus op onderhandeling van betekenis binne spesifieke kontekste.[5]</p> <p>óf</p> <p>Volgens Blanton [5] is die hoofimplikasie dat toetse interaksie behoort te vereis met die fokus op onderhandeling van betekenis binne spesifieke kontekste.</p>	[5]Blanton LL. Discourse, artefacts and the ozarks: Understanding academic literacy. In Zamel V, Spack R, redakteurs. Negotiating academic literacies: Teaching and learning across languages and cultures. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates; 1994. pp. 235–319.
Inskrywing in 'n woordeboek of ensiklopedie	
<p>'n Periskoop kan gedefinieer word as ... [7]</p> <p>óf</p> <p><i>The New James's Encyclopedia for Fighting Ships</i> [7] definieer ...</p>	<p>[7] The New James's Encyclopedia for Fighting Ships. Londen: Prentice Hall; 2001. Periscope; p. 167.</p> <p>Let wel:</p> <p>Die woord wat gedefinieer is, vorm deel van die bronnelys se inskrywing.</p>

Die voetnootstelsel

BOEKE (vervolg)

Inteks-verwysing	Voetnoot
Boek sonder 'n outeur	
Dit was klaarblyklik nie die geval voor 1990 nie! ¹	1 <i>Advertising in the Western Cape</i> (1995).
Boek onder 'n redakteur	
Hydro-energie is een voorbeeld van hernubare energie ¹⁴ . óf Anderson ¹⁴ noem hidro-energie as 'n voorbeeld van hernubare energie.	14 Anderson (red) <i>Encyclopedia of Renewable Energy</i> (1995).
Hoofstuk in 'n boek onder 'n redakteur	
Die hoofimplicasie is dat toetse interaksie behoort te vereis met die fokus op onderhandeling van betekenis binne spesifieke kontekste ⁵ . óf Volgens Blanton ⁵ is die hoofimplicasie dat toetse interaksie behoort te vereis met die fokus op onderhandeling van betekenis binne spesifieke kontekste.	5 Blanton "Discourse, artefacts and the ozarks: Understanding academic literacy" in Zamel & Spack (reds) <i>Negotiating Academic Literacies: Teaching and Learning across Languages and Cultures</i> (1994) 235–319.
Inskrywing in 'n woordeboek of ensiklopedie	
'n Periskoop kan gedefinieer word as ... ⁷ óf <i>The New James's Encyclopedia for Fighting Ships</i> ⁷ definieer ...	7 <i>The New James's Encyclopedia for Fighting Ships</i> (2001).

Inteks-verwysing	Bronnelys
Artikel in 'n vaktydskrif (outeur bekend)	
<p>Hoërondewys-instansies laat studente toe tot tersiêre studie op grond van hulle matriekuitslae, aangesien dit as voldoende aanduiding van akademiese sukses beskou word.[2]</p> <p>óf</p> <p>Jawitz [2] ondersteun hoërondewys-instansies se besluit om studente toe te laat tot tersiêre studie op grond van hulle matriekuitslae, aangesien dit as voldoende aanduiding van akademiese sukses beskou word.</p>	<p>[2] Jawitz J. Performance in first- and second-year engineering at UCT. South African Journal of Higher Education 1995;9(1):101–108.</p> <p>Let wel:</p> <p>Daar verskyn geen spasies tussen die datum, volume-, uitgawe- en bladsynommers nie.</p>
Artikel in 'n vaktydskrif (outeur onbekend)	
<p>Indien die outeur van 'n artikel onbekend is, word die bron onder die titel van die artikel gelys.</p> <p>Die probleem is besig om toe te neem in die Verenigde State.[20]</p>	<p>[20] Anorexia nervosa. American Medical Journal 1987;3(2):47–59.</p> <p>Let wel:</p> <p>Daar verskyn geen spasies tussen die datum, volume-, uitgawe- en bladsynommers nie.</p>
Berig/artikel in 'n koerant of populêre tydskrif (outeur bekend)	
<p>Die persoonstatus van 'n embrio is sterk te betwyfel.[18]</p> <p>óf</p> <p>Van Niekerk [18] bevaagteken die persoonstatus van 'n embrio.</p>	<p>[18] Van Niekerk A. Die moraliteit van stamselnavorsing. Die Burger 2005 November 9;15.</p>
Berig/artikel in 'n koerant of populêre tydskrif (outeur onbekend)	
<p>Die persoonstatus van 'n embrio is sterk te betwyfel.[25]</p>	<p>[25] Die moraliteit van stamselnavorsing. Die Burger 2005 November 9;15.</p>
Berig/artikel in 'n koerant of populêre tydskrif (outeur en titel onbekend)	
<p>Die persoonstatus van 'n embrio is sterk te betwyfel.[30]</p>	<p>[30] Die Burger 2005 November 9;15.</p>

TYDSKRIFTE

Inteks-verwysing	Voetnoot
Artikel in 'n vaktydskrif (outeur bekend)	
<p>Hoërondewys-instansies laat studente toe tot tersiêre studie op grond van hulle matriekuitslae, aangesien dit as voldoende aanduiding van akademiese sukses beskou word².</p> <p>óf</p> <p>Jawitz² ondersteun hoërondewys-instansies se besluit om studente toe te laat tot tersiêre studie op grond van hulle matriekuitslae, aangesien dit as voldoende aanduiding van akademiese sukses beskou word.</p>	<p>2 Jawitz "Performance in first- and second-year engineering at UCT" 1995 9(1) <i>South African Journal of Higher Education</i> 101–108.</p> <p>Let wel:</p> <p>Dit is verkieslik dat die titel van die tydskrif afgekort word. In hierdie geval sal die verwysing as volg daar uitsien:</p> <p>2 Jawitz "Performance in first- and second-year engineering at UCT" 1995 9(1) <i>SAJHE</i> 101–108.</p>
Artikel in 'n vaktydskrif (outeur onbekend)	
<p>Indien die outeur van 'n artikel onbekend is, word die bron onder die titel van die artikel gelys.</p> <p>Die probleem is besig om toe te neem in die Verenigde State²⁰.</p>	<p>20 "Anorexia nervosa" <i>American Medical Journal</i> 1987 3(2) 47–59.</p>
Berig/artikel in 'n koerant of populêre tydskrif (outeur bekend)	
<p>Die persoonstatus van 'n embrio is sterk te betwyfel¹⁸.</p> <p>óf</p> <p>Van Niekerk¹⁸ bevrageteken die persoonstatus van 'n embrio.</p>	<p>18 Van Niekerk "Die moraliteit van stamselnavorsing" <i>Die Burger</i> (2005-11-09) 15.</p>
Berig/artikel in 'n koerant of populêre tydskrif (outeur onbekend)	
<p>Die persoonstatus van 'n embrio is sterk te betwyfel²⁵.</p>	<p>25 "Die moraliteit van stamselnavorsing" <i>Die Burger</i> (2005-11-09) 15.</p>
Berig/artikel in 'n koerant of populêre tydskrif (outeur en titel onbekend)	
<p>Die persoonstatus van 'n embrio is sterk te betwyfel³⁰.</p>	<p>30 <i>Die Burger</i> (2005-11-09) 15.</p>

ANDER GEDRUKTE MEDIA

Inteks-verwysing	Bronnelys
Klasnotas	
<p>Onvoldoende vlakke van akademiese geletterdheid het onder andere tot gevolg dat eerstejaaruniversiteitstudente 'n risiko loop om nie hul studie in die minimum toegelate tyd suksesvol af te handel nie.[9]</p> <p>óf</p> <p>Uit 'n studie van Bosman, Gilson, Swart, Van Dyk en Van Rensburg [9] blyk dit dat onvoldoende vlakke van akademiese geletterdheid onder andere tot gevolg het dat eerstejaaruniversiteitstudente 'n risiko loop om nie hul studie in die minimum toegelate tyd suksesvol af te handel nie.</p>	<p>[9] Bosman K, Gilson G, Swart S, Van Dyk, T], Van Rensburg C. Akademiese Geletterdheid. Ongepubliseerde klasnotas Akademiese Taalvaardigheid EOT 151–154. Pretoria: Universiteit van Pretoria; 2005.</p>
Magister-verhandeling of doktorsale proefskrif	
<p>Akademiese steungewing is ook die verantwoordelikheid van 'n studentediens-punt.[13]</p>	<p>[13] De Boer A. Akademiese steungewing gebaseer op 'n behoeftebepaling vir die Technikon Noord-Transvaal. [ongepubliseerde proefskrif]. Pretoria: Universiteit van Pretoria; 1992.</p>
Gepubliseerde kongresreferaat	
<p>Akademiese taalvaardigheid ontwikkel oor 'n tydperk.[8]</p> <p>óf</p> <p>Coetzee en Van Dyk [8] het in hulle studie bevestig dat akademiese taalvaardigheid oor 'n tydperk ontwikkel.</p>	<p>[8] Coetzee M, Van Dyk T]. Engineers on the foreground: An integrated approach to language acquisition. In: Engineering education for sustainable development: Proceedings of the Third African Regional Conference on Engineering Education. Pretoria: Universiteit van Pretoria: 2006. pp. 215–222.</p>
Ongepubliseerde kongresreferaat	
<p>Akademiese taalvaardigheid ontwikkel oor 'n tydperk.[11]</p> <p>óf</p> <p>Coetzee en Van Dyk [11] het bevind dat akademiese taalvaardigheid oor 'n tydperk ontwikkel.</p>	<p>[11] Coetzee M, Van Dyk T]. Engineers on the foreground: An integrated approach to language acquisition. Ongepubliseerde referaat gelewer by die Third African Regional Conference on Engineering Education. Pretoria; 2006.</p>

ANDER GEDRUKTE MEDIA

Inteks-verwysing	Voetnoot
Klasnotas	
<p>Onvoldoende vlakke van akademiese geletterdheid het onder andere tot gevolg dat eerstejaaruniversiteitstudente 'n risiko loop om nie hul studie in die minimum toegelate tyd suksesvol af te handel nie⁹.</p> <p>óf</p> <p>Uit 'n studie van Bosman, Gilson, Swart, Van Dyk en Van Rensburg⁹ blyk dit dat onvoldoende vlakke van akademiese geletterdheid onder andere tot gevolg het dat eerstejaaruniversiteitstudente 'n risiko loop om nie hul studie in die minimum toegelate tyd suksesvol af te handel nie.</p>	<p>9 Bosman, Gilson, Swart, Van Dyk & Van Rensburg <i>Akademiese Geletterdheid</i> (2005) Ongepubliseerde klasnotas vir die kursus EOT 151–154 (Akademiese Taalvaardigheid) aan die Universiteit van Pretoria.</p>
Magister-verhandeling of doktorsale proefskrif	
<p>Akademiese steungewing is ook die verantwoordelikheid van 'n studentediens-punt¹³.</p>	<p>13 De Boer <i>Akademiese steungewing gebaseer op 'n behoeftebepaling vir die Technikon Noord-Transvaal</i> Ongepubliseerde DEd-proefskrif Universiteit van Pretoria (1992).</p>
Gepubliseerde kongresreferaat	
<p>Akademiese taalvaardigheid ontwikkel oor 'n tydperk⁸.</p> <p>óf</p> <p>Coetzee en Van Dyk⁸ het in hulle studie bevestig dat akademiese taalvaardigheid oor 'n tydperk ontwikkel.</p>	<p>8 Coetzee & Van Dyk "Engineers on the foreground: An integrated approach to language acquisition" 2006 In <i>Engineering Education for Sustainable Development: Proceedings of the Third African Regional Conference on Engineering Education</i> 215–222.</p>
Ongepubliseerde kongresreferaat	
<p>Akademiese taalvaardigheid ontwikkel oor 'n tydperk¹¹.</p> <p>óf</p> <p>Coetzee en Van Dyk¹¹ het bevind dat akademiese taalvaardigheid oor 'n tydperk ontwikkel.</p>	<p>11 Coetzee & Van Dyk <i>Engineers on the foreground: An integrated approach to language acquisition</i> (2006) Ongepubliseerde referaat gelewer by die <i>Third African Regional Conference on Engineering Education</i> aangebied deur die Fakulteit Ingenieurswese by die Universiteit van Pretoria, 26–09-2006 - 27-09-2006.</p>

ANDER GEDRUKTE MEDIA (vervolg)

Inteks-verwysing	Bronnelys
Wette	
<p>Volgens [3] is jongmense ook geregtig daarop om met respek en waardigheid behandel te word.</p>	<p>[3] Nasionale Jeugkommissie Wysigingswet 19 van 2000 van die Republiek van Suid-Afrika. Pretoria: Staatsdrukkery; 2000.</p> <p>Let wel: Indien hierdie bron ook elektronies beskikbaar is, moet daar volgens die riglyne vir verwysing na elektroniese bronne gewerk word.</p>
Witskrif	
<p>Volgens [3] behoort hoër onderwys in beginsel toeganklik te wees vir almal.</p>	<p>[3] Republiek van Suid-Afrika. Departement van Onderwys. Witskrif oor onderwys en opleiding. Staatskoerant nr. 16312, 15 Maart; 1995.</p> <p>Let wel: Indien hierdie bron ook elektronies beskikbaar is, moet daar volgens die riglyne vir verwysing na elektroniese bronne gewerk word.</p>
Jaarverslae	
<p>Sales have doubled since the turn of the century (General Motors, 2002).</p>	<p>General Motors. 2002. 2001 Annual Report. Detroit: General Motors.</p>

ANDER GEDRUKTE MEDIA (vervolg)

Inteks-verwysing	Voetnoot
Wette	
Jongmense ook geregtig daarop om met respek en waardigheid behandel te word ⁴ .	4 Nasionale Jeugkommissie Wysigingswet 19 van 2000. Let wel: Indien hierdie bron ook elektronies beskikbaar is, moet daar volgens die riglyne vir verwysing na elektroniese bronne gewerk word.
Witskrif	
Hoër onderwys behoort in beginsel toeganklik vir almal te wees ⁵ .	5 Republiek van Suid-Afrika. Departement van Onderwys. Witskrif oor onderwys en opleiding. Staatskoerant nr. 16312, 15 Maart; 1995 (1995). Let wel: Indien hierdie bron ook elektronies beskikbaar is, moet daar volgens die riglyne vir verwysing na elektroniese bronne gewerk word.

ELEKTRONIESE BRONNE

Inteks-verwysing	Bronnelys
Internetbron (outeur bekend)	
<p>Die kommunikasievaardighede van ingenieurs is vandag belangriker as ooit.[17]</p> <p>óf</p> <p>Ingenieurs se kommunikasievaardighede is volgens Norback, Lwellyn en Hardin [17] uiters belangrik.</p>	<p>[17] Norback JS, Lwellyn DC, Hardin JR. Shoptalk 101. Integrating workplace communication into undergraduate engineering curricula [Intyds] 2001 [toegang 2005, Augustus 31]; Beskikbaar: http://www.lionhrtpub.com/orms/orms-8-01/norback.html</p>
Internetbron (outeur onbekend)	
<p>Grafieke moet 'n spesifieke doel dien alvorens dit gebruik kan word.[3]</p>	<p>[3] Guidelines for using charts and graphs [Intyds] [s.a.] [toegang 2006, Februarie 23]; Beskikbaar: http://sandhills.edu/wordguide/chartadvice.html</p>
Inligting vanaf 'n elektroniese databasis verkry, spesifiek 'n tydskrifartikel	
<p>Volgens Petrić [15] kan 'n aantal retoriese funksies van aanhalings geïdentifiseer word.</p>	<p>[15] Petrić B. Rhetorical functions of citations in high- and low-rated master's theses. Electronic Journal of English for Academic Purposes 6(3); [Intyds] 2007 [toegang 2007, November 30]; Beskikbaar: http://www.sciencedirect.com/science</p>
CD-ROM	
<p>Odendal en Gouws [4] definieer hoogmoed as 'n oormatige gevoel van eiewaarde of 'n oorskatting van die self.</p>	<p>[4] Odendal FF, Gouws RH. Elektroniese Verklarende Handwoordeboek van die Afrikaanse Taal [CD-ROM] 2000 [toegang 2007, September 20]; Beskikbaar: Perskor.</p> <p>Let wel:</p> <p>Indien die outeurs se inligting ontbreek, word die titel eerste gelys.</p>
Film	
<p>'n Derde van Groenland se yskappe het volgens An inconvenient truth [6] sedert 2000 gesmelt.</p> <p>óf</p> <p>'n Derde van Groenland se yskappe het sedert 2000 gesmelt.[6]</p>	<p>[6] An inconvenient truth [film]. Los Angeles: Paramount Pictures; 2006.</p>
Televisieprogram	
<p>Die patriarg Chris Edwards is nie tuis om sy dogter te ondersteun tydens haar dissiplinêre verhoor nie.[16]</p>	<p>[16] Egoli [video-opname]. Johannesburg: M-Net; 2007, November 29.</p>

ELEKTRONIESE BRONNE

Inteks-verwysing	Voetnoot
Internetbron (outeur bekend)	
<p>Die kommunikasievaardighede van ingenieurs is vandag belangriker as ooit¹⁷.</p> <p>óf</p> <p>Ingenieurs se kommunikasievaardighede is volgens Norback, Lwellyn en Hardin¹⁷ uiters belangrik.</p>	<p>17 Norback, Lwellyn & Hardin "Shoptalk 101. Integrating workplace communication into undergraduate engineering curricula" http://www.lionhrtpub.com/orms/orms-8-01/norback.html (besoek op 31-08-2005).</p>
Internetbron (outeur onbekend)	
<p>Grafieke moet 'n spesifieke doel dien alvorens dit gebruik kan word³.</p>	<p>3 <i>Guidelines for using charts and graphs</i> http://sandhills.edu/wordguide/chartadvice.html (besoek op 23-02-2006).</p>
Inligting vanaf 'n elektroniese databasis verkry, spesifiek 'n tydskrifartikel	
<p>Volgens Petrić¹⁵ kan 'n aantal retoriese funksies van aanhalings geïdentifiseer word.</p>	<p>15 Petrić "Rhetorical functions of citations in high- and low-rated master's theses" <i>Electronic Journal of English for Academic Purposes</i> http://www.sciencedirect.com/science (besoek op 30-11-2007).</p>
CD-ROM	
<p>Odendal en Gouws⁴ definieer hoogmoed as 'n oormatige gevoel van eiewaarde of 'n oorskatting van die self.</p>	<p>4 Odendal & Gouws <i>Elektroniese Verklarende Handwoordeboek van die Afrikaanse Taal</i> (2000) CD-ROM (besoek op 20-09-2007).</p>
Film	
<p>'n Derde van Groenland se yskappe het volgens <i>An inconvenient truth</i>⁶ sedert 2000 gesmelt.</p> <p>óf</p> <p>'n Derde van Groenland se yskappe het sedert 2000 gesmelt⁶.</p>	<p>Let wel:</p> <p>Die voorletters en vanne van die regisseur moet voor die titel van die film verskyn, gevolg deur die woord "regisseur" in hakies. Na die woord "film" moet 'n dubbelpunt (;) ingevoeg word gevolg deur die film maatskappy se naam wat die film vervaardig het.</p>
Televisieprogram	
<p>Die patriarg Chris Edwards is nie tuis om sy dogter te ondersteun tydens haar dissiplinêre verhoor nie¹⁶.</p>	<p>16 B. Cawood (regisseur) <i>Egoli</i> (2007) Televisie reeks: M-Net Productions.</p>

ELEKTRONIESE BRONNE (vervolg)

Inteks-verwysing	Bronnelys
PowerPoint-aanbiedings	
<p>[4] is van mening dat die basiese beginsels van behaviorisme steeds relevant is.</p>	<p>[4] Johnson, K. Sielkunde 114 Klasnotas. Stellenbosch Universiteit. [Intyds] 2007 [toegang 2007, May 3]; Beskikbaar: http://www.sun.ac.za/webstudies</p>
E-boeke	
<p>[8] staan die uittoets van kosmetiese produkte op diere teen.</p>	<p>[8] Beerbohm, M. A defence of cosmetics. [Intyds] 2006 [toegang 2006, June 15]; Beskikbaar: http://www.archive.org/details/defenceofcosmeti00beer</p>
Jaarverslae	
<p>More than a 1000 new jobs were created amidst the economic recession (General Motors, 2011).</p>	<p>General Motors. 2011. 2010 Annual Report. [Intyds]. Beskikbaar: http://materials.proxyvote.com/Approved/37045V/20110408/AR_87685/HTML/general-motors-ar2010_0125.htm. [2011, Oktober 13].</p>

ELEKTRONIESE BRONNE (vervolg)

Inteks-verwysing	Voetnoot
PowerPoint-aanbiedings	
Die basiese beginsels van behaviorisme steeds relevant is ⁴ .	4 Johnson Sielkunde 114 Klasnotas. Stellenbosch Universiteit http://www.sun.ac.za/webstudies (besoek op 03-05-2007).
E-boeke	
Die uittoets van kosmetiese produkte op diere word teengestaan ⁸ .	8 Beerbohm A defence of cosmetics http://www.archive.org/details/defenceofcosmeti00beer (besoek op 15-06-2006).

Inteks-verwysing

Bronnelys

Figure

For example, polybrominated diphenyl ethers (PBDEs) used as fire retardants in furniture, plastics, and many electronic products appear to possess most of the same bioaccumulative and toxicity properties of PCBs [7], and they are increasing at a rapid rate in the breast milk of women (Fig. 1), with U.S. women at highest risk. [3] Should we be repeating the PCB mistakes? As scientists develop more subtle understandings of adverse effects and their mechanisms, the substances of concern tend to increase.

Let op die verwysing na Figuur 1 wat reeds voor die plasing van die grafiese materiaal geskied.

[3] Cone M. Cause for alarm over chemicals. Los Angeles Times 2003 April 20;15.

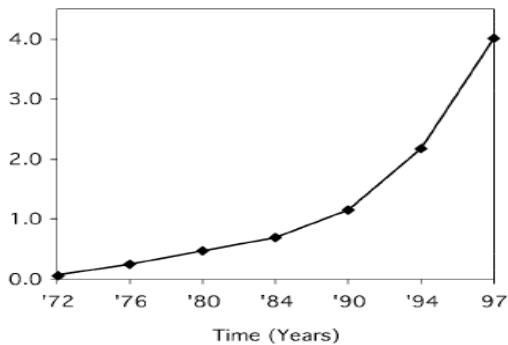

Figure 1. Concentrations of flame retardants called PBDEs have been rising exponentially in human beings. Tests of breast milk showed Swedish women were carrying 60 times more of the contaminants in 1997 than in 1972. That means they double in the human population every few years.[3].

FIGURE

Inteks-verwysing	Voetnoot
Figure	

For example, polybrominated diphenyl ethers (PBDEs) used as fire retardants in furniture, plastics, and many electronic products appear to possess most of the same bioaccumulative and toxicity properties of PCBs, and they are increasing at a rapid rate in the breast milk of women (Figure 1), with U.S. women at highest risk. Should we be repeating the PCB mistakes? As scientists develop more subtle understandings of adverse effects and their mechanisms, the substances of concern tend to increase.

I M Cone "Cause for Alarm over Chemicals" *Los Angeles Times* (20-04-2003) 15.

Let op die verwysing na Figuur 1 wat reeds voor die plasing van die grafiese materiaal geskied.

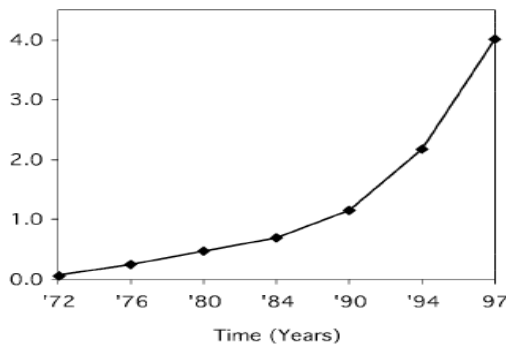

Figure 1:¹ Concentrations of flame retardants called PBDEs have been rising exponentially in human beings. Tests of breast milk showed Swedish women were carrying 60 times more of the contaminants in 1997 than in 1972. That means they double in the human population every few years.

PERSOONLIKE KOMMUNIKASIE

Inteks-verwysing	Bronnelys
Persoonlike kommunikasie per brief/faks/memorandum, ensovoorts	
Slegs 47% van 2004 se ingeskrewe eerstejaarstudente het hul studies in die voorgeskrewe tydperk voltooi.[7]	[7] Vermeulen L. [Korrespondensie]. Stellenbosch; 2007, September 23.
Persoonlike kommunikasie: onderhoud	
Sedert 2005 is die tendens dat internasionale studente se getalle jaarliks met gemiddeld 10% toeneem.[10]	[10] Coetzee M. [Persoonlike onderhoud]. Stellenbosch; 2007, November 30.
Persoonlike kommunikasie per e-pos	
Volgens Van Dyk [15] is vloei en samehang van die basiese kenmerke van goeie akademiese skryfwerk.	[15] Van Dyk T]. [E-poskommunikasie]. Stellenbosch; 2005, Maart 17.

PERSOONLIKE KOMMUNIKASIE

Inteks-verwysing	Voetnoot
Persoonlike kommunikasie per brief/faks/memorandum, ensovoorts	
Slegs 47% van 2004 se ingeskrewe eerstejaarstudente het hul studies in die voorgeskrewe tydperk voltooi ⁷ .	7 Vermeulen (2007) Persoonlike korrespondensie op 23-09-2007
Persoonlike kommunikasie: onderhoud	
Sedert 2005 is die tendens dat internasionale studente se getalle jaarliks met gemiddeld 10% toeneem ¹⁰ .	10 Coetzee (2007) Persoonlike onderhoud op 30-11-2007
Persoonlike kommunikasie per e-pos	
Volgens Van Dyk ¹⁵ is vloei en samehang van die basiese kenmerke van goeie akademiese skryfwerk.	15 Van Dyk (2005) E-poskommunikasie op 17-03-2005

Bronne gebruik vir die opstel van hierdie dokument

- American Psychological Association. 2002. *Publication Manual of the American Psychological Association*. 5de Uitgawe. Washington DC: American Psychological Association.
- Basson, C.S. 2006. *Verwysings en plagiaat. Klasnotas (Professionele Kommunikasie 1 | 3)*. Stellenbosch: Universiteit Stellenbosch.
- Lourens, A., met medewerking van Bedeker, L. 2004. *Wetenskaplike skryfvaardighede: Riglyne vir die skryf van tesisse en proefskrifte*. Stellenbosch: Sun Press.
- Publication Manual of the American Psychological Association*. 2002. Washington DC: American Psychological Association.
- Universiteit Stellenbosch, Fakulteit Regsgeleerdheid. [S.a.] *Stellenbosse Regstydskrif – stylvoorskrifte*. [Intyds]. Besikbaar: [http://www.mymaties.com/portal/page/portal/law/index.english/files/Stellenbosch Law Review-style guide.doc](http://www.mymaties.com/portal/page/portal/law/index.english/files/Stellenbosch%20Law%20Review-style%20guide.doc) [2008, 15 Desember].
- Universiteit van die Wes-Kaap. 2003. *Guide to academic writing*. Kaapstad: Universiteit van die Wes-Kaap.
- University of New England. [S.a.] *Referencing*. [Intyds]. Besikbaar: <http://www.une.edu.au/tlc/aloc/referencing.html> [2007, 26 November].
- Van Dyk, T.J. (red.) 2004. *Akademie Geletterdheid*. Kursusmateriaal. Pretoria: Universiteit van Pretoria.